

Teme

a u Šibeniku

ŠIBENIK

GLASILO ŽUPANIJE ŠIBENSKE

GOD. XXXII.
BROJ 1604IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 24. rujna 1994.CIJENA
1,50 KUNAHOĆE LI U NAREDNE DVije
GODINE BITI OTVORENO ŠIBENSKO
VELEUČILIŠTE**STUDIJ ZA
PROMET I
TURIZAM**

Dogodine, ili najkasnije 1996. u Šibeniku bi se trebalo otvoriti veleučilište (nekadašnja visoka škola) iz oblasti prometa i turizma. Izvorno šibensko veleučilište a ne odvjetak već postojećih visokoškolskih ustanova ima podršku Nacionalnog znanstvenog vijeća i Županiye Šibenske. Autori elaborata — prof. Lovorka Bujas, ravnateljica Ekonomskog i upravno-biro-tehničke škole, i prof. Zdravko Peran, ravnatelj Prometne škole, kažu da Šibenik ima sve uvjete za otvaranje veleučilišta i smatraju da će tijekom naredne dvije godine, s donošenjem zakona o visokim učilištima Šibenik prvi put u povijesti dobiti visokoškolsku ustanovu

Stranica 8.

**ŠIBENSKI PROFESORI RADE
ODAHNUJLI SVI**

U četvrtak su s radom počeli i profesori šibenske Gimnazije. Time je prekinut štrajk u posljednjoj šibenskoj srednjoj školi. Na nastavu su se odazvali svi, i profesori i daci. Županijski ured za prosvjetu u potpunosti razumije prosvjetne radnike i njihov položaj, nema ništa protiv njihovih zahtjeva, ali drže neprimjerenum ovakav način protesta, jer su svi šibenski srednjoškolci zbog ratnih prilika izgubili previše u zadnje tri godine. Upravo oni snose najteže posljedice. Trenutno odahnulli su vi, no do kada?

Stranica 4.

**UČENIČKI PRIJEVOZ - MAMAC ZA
PRIJEVOZNIKE
STVAR JE U NOVCU,
A NE U KONKURENCIJI**

Samo dvije osnovne škole koje su odlučile da njihove učenike ne prevozi šibenski ATP dokazale su što znači tržiste, konkurenčija pa i kapitalizam u širem smislu. Na stranu što je to toliko razlijutilo monopoliziranog prijevoznika da je zaprijetio ukidanjem redovnih autobusnih linija na pravcima na kojima «konkurenti» prevoze osnovce! — Pravo da škole biraju najpovoljnijeg prijevoznika za svoje učenike Ministarstvo prosvjetе i kulture ove će godine znatno reducirati zadržavajući za sebe privilegiju da potpiše ugovor s prijevoznikom

Stranica 3.

PEDESETA OBLJETNICA
MASAKRA U BIĆINAMA

ISTINA O ZLOČINIMA MORA POBIJEDITI

U programu obilježavanja trogodišnjice osnutka Hrvatske ratne mornarice, jučnake obrane Šibenika i drugih događanja iz najbliže povijesti ovoga dijela Hrvatske, jedna je obiljetnica u zaledu Skradina pobudila posebno zanimanje. Bila je to komemoracija žrtvama četničkoga pokolja koji se na najstravičniji način dogodio u Bićinama prije pedeset godina u dva navrata: 25. kolovoza 1944. i 12. rujna iste godine.

Toga prvoga tragičnoga datuma četničke su horde uhitile i zaklale Marka i Andu Pulić, roditelje književnika Nikole Pulića i potom ih, unakzene, bacili u Prukljansko jezero. Samo osamnaest dana kasnije tadašnji barbari upali su nanovo u Bićine, noću, potajice i podmuklo dok su nedužni civili spavalii. Strojnicama i noževima poubljali su 26 Bićinaca, među kojima je bilo 14 djece, a najmladi je Marko Pulić imao tek nekoliko mjeseci. Ubili su ga bajunetom...

Samo u kući Dragice Pulić, koja je tada imala devet godina, masakrali su šestoro od njene obitelji. Ona je dobila tri metka i slučajem je i jedva spasila glavu. Mnoge žrtve nisu ni pokopane, zlikovci su ih, među kojima je bilo i onih »lokalnih«, njihovih susjeda, polili benzinom i spalili u njihovim domovima. Tek kasnije svi su njihovi posmrtni ostaci pronađeni i sahranjeni na groblju sv. Jeronima u Skradinu, a tužni obred tada je obavio pokojni biskup šibenski mons. Josip Arnerić, koji je bio skradinski župnik.

I sada, nakon pola stoljeća, tu u Bićinama koje su i u svojoj ponovljenoj povijesti dale nove žrtve za slobodu domovine Hrvatske, bićinskim mučenicima odana je dužna počast, otkriven je spomenik s pločom na kojoj su imena svih Pulića i Paića stradalih u zločinu 1944. Na istome mjestu ranije je bila spomen ploča s znakom da su ubijeni žrtve »fašističkog terora«. Ovom prigodom je ispravljena povijesna »greška«, koja je kanila zamagliti i skrīti prave počinatelje. Zločin nisu počinili nikakvi fašisti već »domaći« i drugi četnički koljacari.

Sa suzama u očima i s ganućem što su ga djeleli svi okupljeni o tim je stravičnim danima na komemoraciji govorio i književnik Nikola Pulić, prisjećajući se žrtve svojih roditelja ali i svih ostalih Bićinaca palih u »onome« i ovome Domovinskom ratu za slobodu. Homiliju pod spomenikom održao je župnik grada Skradina ravnatelj nadžupsko-opatskog dekanata don Ante Lovrić-Caparin. U svome je obraćanju puku načelnik Općine Skradin Petar Dunder kazao: »O ovome strašnom zločinu nije se smjelo ni zinuti u komunističkome režimu, a svećenici se za duše ubijenih nisu smjeli moliti. Mučeni su, pobijeni i spaljeni samo zato što su bili Hrvati. Postoje svjedoci, ima ih i danas živih, koji su prepoznali neke od počinatelja masakra. Bili su to njihovi susjedi, Srbi. Dakle, nije to zločin stranih fašista, već četničkih koljacari, koji su se usred Skradina hvaili kako su toga dana u Bićinama 'klali janice'...«

»Dvije zle ideologije sručile su se prije pedeset godina na Hrvatsku: fašizam, a potom komunizam, kazao je Vice Vukojević. Oni su htjeli zaustaviti povijest i desetak vremena Hrvate i njihovo nacionalno biće. Ovaj zločin od prije pola stoljeća nije slučajan, on se ponavlja i danas. Ali, otvaraju se vrata povijesnim istinama i zločini nad Hrvatima će se goniti. Naša je državna komisija do sada pronašla 500 masovnih grobnica, gubilista i stratišta hrvatskih žrtava, a to je bio rezultat stoljetne ideologije mržnje prema Hrvatskoj i Hrvatima. Ona je zavila u crno mnogo obitelji. Komunisti su nam u svijetu uskratili svjetlo istine i sijali su laž. Sada je tome kraj. Istina će pobijediti.«

J. ČELAR

RUJANSKO UZRUVJAVANJE

U ŽARIŠTU

Rujan kao da je predodređen mjesec za događaje koje obično zovemo sudobnosim. Zalazak ljeta i početak jeseni, prestanak ljetnih raspusta, ne samo školskih, početak ozbiljnih poslova i nuda u konačan rasplet svega što se taložilo tijekom godine, dovoljni su razlozi da ovaj mjesec doživljavamo kao svojevrsno finale događanja. Ima i savim praktičnih razloga da ga mi u Šibeniku tako doživljavamo. Rujan je donio »rujanski rat«, »obadva«, žrtvu i slavu Krešimirovu gradu, a na samome kraju rujna slavimo i svetog Mihovila, zaštitnika i znamen našega grada.

Ovoga rujna čujemo i glasove o odlučnom zaokretu u odnosu na daljnju sudbinu zagadivača, buran početak školske godine, zaoštiranje odnosa između prognanika i prisilnih korisnika i hoteljera, kao davatelja usluga i mnogo, mnogo toga još što bi zasluzilo poseban komentar i analizu, ali ...

Svako promišljanje, koncentracija, pozornost i interes zastaju i povlače se pred pitanjima koja izviru iz daljnje sudbine okupiranih područja, na kojima umjesto povratka prognanika i svega onoga što su nam tolike rezolucije obećale, četničke horde i njihovi taoci »slave treći godišnjicu oslobođenja!«

Te horde zovu oslobođenjem totalno čišćenje hrvatske zemlje od Hrvata i to na prostorima koja su koljevka hrvatske državnosti. Očistili ili po njihovu, oslobođili su ta područja od svetinja, kulturnih spomenika i ukupnih civilizacijskih stećevina. Takvo čišćenje ne pamti povijest, a Butros Butros Gali dalje na takvim temeljima uporno gradi svoju filozofiju mira. -

I dok hrvatski Sabor sustavno raspravlja i traži najprimjereni put do raspleta ove krize, taj mirotvorac unaprijed poručuje da UNPROFOR-u treba novi obilati mandat uz napomenu da on ne može niti jedan ključni problem rješiti osim prekida vatre.

Uspostava hrvatske vlasti u ružičastim zonama, povratak prognanika i osiguranje međunarodno priznatih granica, unaprijed proglašava neostvarivim, a izlaz vidi tamo gdje ga nema — u razboritosti i spremnosti pobunjenih Srba u pregovorima s »hrvatskom stranom« postignu sporazum.

Kako postići sporazum s onima koji su čak i jednoga Đukića proglašili izdajnikom, iako on sjedeći u čelnistvu hrvatskoga Sabora i na hrvatskoj televiziji nikako ne može progutati ovu državu kao cjevotu i suverenu, bez obzira na sve najviše standarde ljudskih i etničkih prava?

U svakoj analizi i promišljanju ove problematike nužno je poći od činjenice da pobunjenici nisu uzeli oružje i krenuli protiv hrvatske države zbog toga što su htjeli drukčiji ustroj te države, nego zbog same činjenice da ona postoje. Oni, dakle, nemaju i nisu imali konstruktivni plan za rješenje problema pa i ne znaju što hoće, oni samo čvrsto znaju što neće — oni neće i ne mogu prihvati činjenicu da postoji Hrvatska.

Ta je kategoričnost izvan racionalnog i u njoj, nažalost, nema nikakvog uporišta za

pregovaračku logiku. To nisu trenutne političke iluzije koje će proći za novih šest mjeseci UNPROFOR-ova mandata, oni su sedamdeset godina to praktički imali i od koljevke do groba na pojmu hrvatske državnosti gradili sve kriterije za zlo, genocidnost, oni se pri samoj pomislili na Hrvatsku osjećaju ugroženi.

Osim toga što novi šestomjesečni mandat neće omekšati tu okorjelu velikosrpsku logiku, novo vrijeme će još više učvrstiti njihovu tvoreninu koju nazivaju državom, uvjeriti ih da su na pravom putu i definitivno učvrstiti njihovu vlast na okupiranim područjima. Najbolji dokaz za to su glasovi iz okupiranog Drniša. Tamo se naveliko slavi »oslobodenje«, organizira »privredni susreti«, obnavlja stočni fond i u »javnim život« se uključuju i oni koji su dosada bili pasivni i zapanjeni zločinima nad dojučerašnjim susjedima i njihovim svetinjama. Bez sumnje, oni su krenuli u odlučnu organizaciju života na ovom okupiranom dijelu i ulagat će sve snage da upravo ovdje na dometu Šibeniku i Zadru ojačaju svoju tvoreninu.

I sama pomisao na ove opasnosti gura u drugi plan sve ostale probleme koje imamo i samim time je na mjestu apel sa saborske govornice da je ovo još uvijek vrijeme za nacionalnu, a ne stranačku borbu. Hrvatska mora naći prostora unutar međunarodno zadanih okvira i pod cijenu da te okvire i razdrma, za rješenje sva biti illi ne biti.

Ako to sada prepustimo vremenu, ono će poslije biti protiv nas. Privremena okupacija prijeti da postane stalna, a prognani da postanu doseljenici u nove krajeve.

Ivan BURIĆ

SA SJEDNICE ŽUPANIJSKOG POGLAVARSTVA

KAKO OZDRAVITI ŠIBENSKO GOSPODARSTVO?

Upredlog mjera Vlade Republike Hrvatske među 19 hrvatskih poduzeća kojima je hitno restrukturiranje našla su se i dva šibenska: Tvornica elektroda i ferolegura i Tvornica lakov metalja. Vlada RH i premijer Valentić čvrstog su opredjeljenja da »Hrvatska nije kanta za otpatke Europe i svijeta i zato će se najprije rješiti zagadivača. Temeljem toga i razgovora koje smo u proteklih desetak dana vodili u Vladu RH tvrdim da TEF-a za godinu dana nema«, kazao je podžupan Josip Odak na sjednici Županijskog poglavarstva održanoj u pondjeljak, 19. rujna na kojoj se najviše raspravljalo o Prijedlogu

mjera Vlade RH za ozdravljenje gospodarstva. Tisuću TEF-ovih radnika neće biti bačeni na ulicu i prepusteni sami sebi. Na čelnim je ljudima TEF-a, Županijskoj gospodarskoj komori, Obrtničkoj gospodarskoj komori, domicilnoj banci i drugim gospodarskim čimbenicima, te Županijskim vlastima da naprave valjani program supstitucije, odnosno socijalni program zbrinjavanja djelatnika.

Definitivno je i to da »Elektrolize« u TLM-u više nema, pa će novom upravnom odboru i direktoru TLM-a prva zadaća biti izrada programa ozdravljenja tog dioničkog društva. Članovi Poglavarstva

su zaključili da se hitno održi sastanak s rukovodećim ljudima tih dvaju poduzeća, te zajedno s Županijskom gospodarskom komorom, Obrtničkom županijskom komorom i Poglavarstvom Županije sagleda stanje i dogovore smjernice za izradu sanacijskih programa.

— Vlada nije za to da se pod svaku cijenu stavlja »ključ u bravu« šibenskih poduzeća i stoga je naša obveza da zajedno s ostalim subjektima sačinimo prijedlog mjera za ozdravljenje onih poduzeća koja mogu nastaviti tržišni utakmicu, a koja se nalaze u teškoćama što su posljedica privredivanja u ratnim uvjetima, povećanim materijalnim troškovima proizvodnje zbog prometne izoliranosti, što su pretrpjela gubitke zbog nedostatka električne energije i svega ostalog što nam je poznato, kazao je Odak.

Ista će grupa hitno sačiniti takav prijedlog mjera s konkretnim programima, ali u dogovoru s rukovodstvima poduzeća, kako bi na temelju toga zatražili od Vlade finansijsku injekciju za ozdravljenje poduzeća, zaključeno je. Rok za to je »hitno«, jer sve mora biti pripremljeno prije dolaska premijera u Šibenik koji se očekuje tijekom listopada. Kako Županijska gospodarska komora mora biti stručan tim i servis šibenskim gospodarstvenicima, zaključeno je da se od Hrvatske gospodarske komore zatraži osiguravanje uvjeta za ekipiranje komore i njezinu profesionalizaciju.

Na istoj sjednici članovi Županijskog poglavarstva prihvatali su Nacrt statuta Informativnog centra Šibenik koji će biti proslijeden Skupštini na usvajanje. Formiran je i Stožer Civilne zaštite od 11 članova na čijem čelu se nalazi podžupan Josip Odak. Uz još nekoliko točaka dnevnog reda, posebnu pozornost i žučnu raspravu članovi Poglavarstva vodili su o strijaku prosvjetnih radnika u šibenskim srednjim školama.

K.R.

Duro BEĆIR, Katarina RUDAN, Ivan BURIĆ, Linda MILIŠA, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ
Odgovorni urednik Šibenskog lista: Ivan BURIĆ
Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

TELEFONI: centrala: 35-510, direktor 33-999, studio i režija Radio-Sibenika 36-999

i 39-686, računovodstvo 33-227. Telefaks: 35-600

PREPLATA na list: za tri mjeseca 18, za šest mjeseci 36, za godinu dana 72 kune. Za inozemstvo dvostruko. Žiro-račun: 36400-603-976 kod ZAP Šibenik

Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01

•Šibenski list• oslobođen je osnovnog poreza na promet

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvrijednosti kuće na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom

TISAK: »Slobodna Dalmacija – Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

UČENIČKI PRIJEVOZ
- MAMAC ZA
PRIJEVOZNIKE

STVAR JE

U NOVCU, A NE U KONKURENCIJI

Da je prijevoz učenika unosan posao (business) pokazuje i sama činjenica da se za njega danas »otimaju« »Autotransport« kao dioničko društvo i privatni prijevoznici. Laički bi se dalo zaključiti kako je to pozitivno, kako će ravnatelji odnosno škole moći izabrati najjeftiniji i uz to najsigurniji prijevoz za svoje učenike, kako će prijevoz pojednostiniti i kako smo konačno kročili na Zapad u svijet tržišta i konkurenčije.

Ali, kako smo mi Mi, nešto se uvijek iskomplicira. Još od 1991. godine ravnateljima škola pružena je mogućnost izbora najpovoljnijeg prijevoznika. Radi se o prijevozu učenika osnovnih škola koji je potpuno besplatan jer sve troškove snosi Ministarstvo prosvjetne, odnosno država. Kako sada na području šibenske županije djeluje 16 osnovnih škola i kako svaka škola ima do petine negdje čak i jedne četvrtine učenika putnika radi se o poprilično velikom broju djece i bez sumnje značajnom prihodu za prijevoznika uz to, unaprijed ugovorenem, sigurnom i naplativom. Od prošle godine Ministarstvo prosvjetne stavlja potpis na ugovor s prijevoznicima. Lani, to je u praksi znalo samo »amenovanje« već sklopljenih ugovora škola i prijevoznika, ali za ovu godinu stvar bi mogla izgledati i drugčije.

Nelojalna konkurenčija

Da je tomu tako pokazalo se već na prvoj sjednici aktivna ravnatelja osnovnih škola u ovoj školskoj godini koji su na dnevni red stavili prijevoz učenika, ali i djelatnika. Sjednici je bio nazočan i direktor »Putničkog prometa« ATP, Goran Žurić. On je ravnatelja izvjestio da je još u srpnju mjesecu, dakle na završetku prethodne školske godine potpisao u ime svoga poduzeća predugovor u Ministerstvu prosvjetne o obavljanju prijevoza svih osnovaca na području cijele Šupanije šibenske. Naglašavajući kako su prethodnih godina privatni prijevoznici bili nelojalna konkurenčija, Žurić je iznio da će ATP za ovu godinu biti jeftiniji od privatnih prijevoznika za 5 posto.

ATP je — prema Žuriću — popularno vozni park, »pomladio« autobuse, daje 50 posto popusta za prijevoz djelatnika i učenicima omogućava vožnju i na svim drugim linijama na istom pravcu.

Učenik putnik svojom putnom kartom može se praktično voziti neograničeno puta, što znači da i poslije podne može doći na izvannastavne aktivnosti ako mu je nastava ujutro i obratno.

No, direktor »Putničkog prometa« ne skriva svoju poslovnu »taktiku«. — Ona mesta i naselja čije škole ne sklope ugovor s »Autotransportom« mogu računati na probleme s prijevozom i smanjenjem broja autobusnih linija, upozorava Goran Žurić.

Zamoljen da objasni svoju »prijetnju« Žurić je bio otvoren i jasan:

— Da, to znači upravo to! Ugovor o prijevozu osnovaca obavezuje nas da taj posao i obavimo. S brojem autobusa i ljudi koje sada imamo mi to možemo učiniti kvalitetno na području cijele Šupanije. Druga je stvar sa srednjoškolcima. Oni su naime putnici kao i svi drugi. A to znači

da tamo gdje nam to nije rentabilno više nećemo niti održavati liniju!

Rečeno — učinjeno. »Autotransport« je izgleda već ukinuo jutarnje linije za Bratski Dolac i Sapin Dolac (primoštenko područje), večernju liniju za Rogoznicu i Ražan. Prema riječima Gorana Žurića, šibenskoj je

Zvonko Pešić — Mi više nemamo nikakvih problema s učenicima putnicima, jer za njih nastava počinje od ulaska u autobus prije dolaska u školu do izlaska iz njega nakon nastave

Piše: Josipa PETRINA

županiji koja je jednim dijelom vlasnik »Autotransporta«, poslan zahtjev za participiranje sedam nerentabilnih pravaca no Županija se do sada nije oglasila.

Sve što čovjek radi isplati se

Kakve se to nelojalne konkurenčije plaši »Autotransport«? Od 1991. do ove 1994. godine tek su dvije osnovne škole i to jedna iz grada (»Petar Krešimir IV.«) i jedna izvan grada (OŠ Primošten) odlučile unajmiti drugog prijevoznika. OŠ Petra Krešimira odlučila se za »Pepi tours« odnosno »Antoniots«, dok je primoštenka poklonila povjerenje tamošnjem poduzeću koje autobusima ionako prevozi svoje radnike, odnosno, roditelje svojih učenika.

To je — priznaju u ATP — svega 2 i pol posta od ukupnog broja učenika-putnika, ali za njih interesantno jer se radi o »atraktivnom« području, u cijelosti asfaltiranim pravcima, s velikim brojem djece i potpuno pokrivenim kapacitetima.

Ono što »boli« »Autotransport« to je, kažu, skrivanje ugovora, i neiznošenje u javnost pravih podataka prema kojima privatnik u stvarnosti ispadne i skuplji od njih. A da se o konkurentnosti dvadesetak i tridesetak godina starijih autobusa i ne govori. Tu je i nemogućnost zamjenje drugim vozilom i vozačem kad se nešto dogodi itd, itd...

REKLI SU

DOSTANA MATIĆ, ravnateljica OŠ Vidici

— Mi organiziramo siguran prijevoz učenika i ne zanima nas prijevoz djelatnika koji su odrasli ljudi. Mene kao ravnateljicu zanima isključivo siguran i kvalitetan prijevoz učenika. Pokušala sam se ATP-om dogovoriti da njihovi autobusi dovedu učenike 10-15 minuta prije početka nastave, ali nekad to bude i 25 minuta što je prerano! Trebao bi nam i jedan manji kombi za prijevoz prvačica i drugašića koji imaju kraću satnicu i ne trebaju ostajati u školi toliko dugo. Poslala sam u Ministarstvo ponudu, jer je jedan privatnik voljan ispuniti sve naše zahtjeve. Znate, i »Autotransport« je sada samo privatno poduzeće.

IRENA ŠKUGOR, učiteljica OŠ Petra Krešimira

— Prijevoz koji imamo u zadnje tri godine za učenike je ugodan, siguran i pristojan. Naš vozač je strogi ali i vrlo komunikativan s djecom. Slušaju ga i pristojni su. Ne-ma u autobusu ni gužve ni galame. I ja tripot tijedno putujem s djecom. U ostale dane organiziram sama prijevoz jer mi satnica ne odgovara redu vožnje, ali mislim da su zadovoljna i djeca i roditelji ali i škola.

ANTE PILJAC, »Antoniots«

— Imam dva autobusa i jedan kombi, a uz učenike prevozim i radnike »Revije«. Budući da sam i ja iz Dubrave jedan od uvjeta koji su roditelji postavili školi bio je taj

da im ja prevozim djecu. Kad sam prije tri godine otišao u ATP molio sam ih da mi ustupi liniju koja je njima najnerentabilnija, ali nisu pristali. Pokušao sam i preko ondašnjeg Komiteta za gospodarstvo ali nakon mjeseci i mjeseci čekanja odustao sam.

Moja ponuda još uvijek vrijedi — preuzet ću onu liniju koja ATP-u najmanje odgovara! Ako ATP ne odgovara primoštenko područje voljan sam ga odmah preuzeti! Uverjavam vas da bi Primošteni bili zadovoljni.

GORAN ŽURIĆ, direktor »Putničkog prometa« ATP-a

— Ne bojimo se mi privatne konkurenčije. Ovdje zapravo nije riječ u konkurenčiji nego u parma! Mi sada imamo 75 ispravnih autobusa i tko nam može konkurirati. Naša su vozila u prosjeku deset pa i dvadeset godina »mlada« nego u privatnika, možemo ponuditi i druge pogodnosti kao što je prijevoz djelatnika iz svih pravaca, ali ne možemo ponuditi ništa drugo. Nikakve provizije, nikakve »kuverte«.

Junaković Dubravka, Mate Škugor, Željka Pilipac, učenici putnici iz Dubrave i Danila.

— Volimo se voziti autobusom. Vozimo se već nekoliko godina. Otkad je počeo rat. Otkad smo krenuli u školu. U autobusu je uvijek veselo, u školu baš i ne kasnimo. Barba vozač — dobar je. Nekad ima za nas i bombona.

U ovaj se autobus djece ne guraju. On je samo njihov. Njihovo ih sjedište čeka, a vozač će ih nerijetko iskrati pred sam kučni prag.

rana Žurića, potražili smo i ravnatelja OŠ »Jurja Dalmatinca« s kojim Šibenski transport dobro suraduje.

— Mi smo uglavnom zadovoljni prijevozom naših učenika — potvrđuje nam ravnatelj Andelko Hajdić, iako učenici imaju ponekad i primjedbe. Naši učenici dolaze iz raznih pravaca pa im uvijek i ne odgovaraju dačke linije, ali im ATP omogućava putovanje i drugim autobusima što, nama, zapravo kao i našim učenicima odgovara. Bilo je kašnjenja, ali nam je »Autotransport« to kompenzirao besplatnom vožnjom za dva izleta. Ako se odlučimo za ATP mislim da moramo sjesti s njima i dogovoriti se o toj drugoj strani medalje — o kvaliteti prijevoza i potrebi suradnje vozača i učenika, kako bi i vozač bio dio nastavnog procesa.

Mišljenja i iskustva ostalih ravnatelja tu su između ova dva »krajnja«, iako ne i suprotna mišljenja. I ravnatelj primoštenke škole Ivica Bakotić ne bi želio mijenjati ono što je s mukom u suradnji sa HTP Primošten postigao u protekle tri godine — kvalitetu prijevoza, sigurnost i točnost na koju nema zamjere.

— Zato — kaže Pešić, što su prethodne tri godine ta dva prijevoznika radila u kooperaciji, a ove godine je »Pepi« prepustio posao »Antoniots«.

Pešić naglašava da je prve godine privatni prijevoznik bio za 30 posto jeftiniji, druge godine 25 posto, a treće 10 posto. Koliko će biti ove godine i hoće li uopće, njihovu školu to sada manje zanima. Oni su se uverili u kvalitetu njihove usluge, u točnost, sigurnost pa i pedagošku komponentu jer se učenici više ne guraju, ne dirljaju ni po školi ni po autobusu, i to ne bi željeli mijenjati.

Slično razmišlja i učitelj ove škole Marinko Grubišić koji kaže da je godinama i sam putnik i da kvalitetnijeg prijevoza njegovi učenici nisu nikada imali. Učitelj Grubišić posebno inzistira na pedagoškim mjerama — ako su naime djeca sama u autobusu onda su djeca »zauštena« i »napuštena«. S učiteljem koji se vozi zajedno s njima oni se uče kulturni putovanja.

— Već drugog dana nastave — kaže nam ravnateljica OŠ Vidici Dostana Matić — učenici su čekali 40 minuta da ih se povede doma. Inače, njena škola ima velikih problema jer ima i medusmjene pa je manju djecu nezgodno zadržavati od 11.30 do 13.30 u školi samo radi prijevoza. Uz to, iz Mandaline uopće nema prijevoza iako je taj put preopisan za one najmlađe pa ih najčešće roditelji sami vode ili voze.

IMA LI OVDJE NEKAKVOG ZAKLJUČKA? Sve činjenice su pred vama — pa zaključite sami. Što se tiče prijevoza učenika Šibenske županije nije lijepo da o tome odlučuju neki tako daleki i nezainteresirani državni službenici. Valjda ravnatelji znaju posao za koji ih je ovlastilo njihovo Ministarstvo.

Vozač — prvi učitelj

Ante Pilipac vlasnik »Antoniots« potvrđuje ove riječi:

— Ja sam toj djeci bio prvi učitelj

— kaže on. Za tri godine koliko vozim i prevozim nisam imao zamjere na njihovo ponašanje. Moj je autobus turistički, s tapeciranim sjedištema, klima uredajem, mobitelom. I sve je to ostalo sačuvano i onakvo kakvo je bilo i prije tri godine. Na sjedalima nije ispisano niti jedno ime. Nije iskidano niti jedno sjedište.

● Isplati li vam se raditi ovaj posao?

— Sve što čovjek radi, isplati se, kaže Ante Pilipac.

Na nagovor direktora ATP-a Go-

Nakon gotovo tretjednog štrajka šibenskih profesora srednjih škola, od četvrtka ovoga tjedna kada je s radom započela i Gimnazija, sve škole rade. Poznato je da su odgajatelji u ustanovama predškolskog uzrasta počeli još 8. rujna, a nedugo zatim i nastavnici i učitelji osnovnih škola. Srednjoškolski profesori su ostali najuporniji. Pune ruke posla imali su i djelatnici Županijskog školstva.

ŠIBENSKI PROFESORI RADE

S jednog od sastanaka ravnatelja šibenskih srednjih škola na kojima se razgovaralo o samo jednoj temi: kako nastaviti s radom?

ODAHNULI SVI

skog ureda za prosvjetu i kulturu zaduženi za srednje školstvo. Nisu mirovali niti ravnatelji, ali niti sindikalni povjerenici. O štrajku srednjoškolskih profesora redovno je raspravljalio i Županijsko poglavarstvo i očitovalo se o tomu. Ocene i stavovi bili su različiti, od oštrog osudivanja štrajka, do razumijevanja i podržavanja. Sada je, izgleda svima lakše. Odahnuli su i učenici i njihovi roditelji.

— Moramo sa zadovoljstvom konstatirati da je ipak ova, zapravo neodrživa situacija, posebno za učenike i roditelje okončana. Je li to trajno ili privremeno, ovisiće o odlukama Vlade RH, o dogovoru središnjice sindikata i Vlade. Smatram da bi za nas najbolje bilo da se ova situacija riješi na duže vrijeme, jer dobro nam je poznato održavanje nastave u šibenskim školama u zadnje tri godine. Zbog stalnih opasnosti šibensko

To što su sindikalni povjerenici bili tvrdokorni, držnjihovom sigurnošću i osjećajem da prvi put imaju sindikat po svojoj mjeri, pa su iz kolegialnih razloga i neiskustva prihvaćali ovu najtežu metodu protesta, štrajk. Sa sindikalnim povjerenicima se službeno nije sastajalo, jer je poštivan stav Vlade da je ona jedini partner Sindikatu i da je ispoštovala sva svoja obećanja i dogovor, odnosno obveze prema Sindikalnim zahtjevima. Ne-službeno jesu razgovarali, ali ti razgovori nikoga ne obvezuju.

Postoje i drugi oblici protesta

To što se Sindikat odlučio na štrajk rezultat je neiskustva, jer u svijetu i razvijenim demokratskim državama sindikati su daleko iskusniji i pronalaze druge oblike protesta. Posebno, ponovit će Čeko, u ovakvim

okolnostima i trenutku u kojem jesmo i činjenici da je školskih radnih sati i dana izgubljeno i previše iz objektivnih razloga, a sada evo i zbog ovakvog načina izražavanja protesta. Razumljivo je stoga i negativno raspoloženje roditelja i učenika, pa i velikog dijela građana.

— Dok smo to mogli, mi smo u našim kontaktima sa sindikalnim povjerenicima sugerirali da se pronađu neke druge metode protesta koje bi najmanje štetile učenicima. Isto tako, štrajk se održavao u krivo vrijeme, nakon ljetnih praznika. Stav Županijskog ureda je da je zadaća sindikata, jer ne doživljavamo sindikat kao nešto negativno, već je to stечevina demokratskih društava, da se uključi u rješavanje krupnih problema koji su u šibenskom školstvu či-

njenica. Kazat će samo nekoliko primjera: to je sudjelovanje sindikata kao organizacije u naporima da se uvjeti rada u šibenskim školskim ustanovama poboljšaju, u problemu rješavanja tehnološkog viška kojega je u srednjim školama primjerice 30 posto, u planiranju mreže škola, te rješavanje problema kada je evidentno da pojedini djelatnici ne ispunjavaju kriterije za rad. Mi ne shvaćamo da je uloga sindikata samo protest, već da on treba imati jednu konstruktivnu ulogu u sveukupnom sistemu školstva.

Živana Podrug, pomoćnica pročelnika ustvrdit će da je sve skupa bilo dosta mučno i teško. Svima je, zapravo, to što se ne radi teško padalo. Prosvjetni radnici nisu skrivali svoju muku što ne rade i što su učenici po ulici ili pred ulaznim vratima škola.

— Ipak iz sindikalne su

solidarnosti vrlo dugo ostali u ovom štrajku i naša Županija je jedna od posljednjih u Hrvatskoj u kojima su srednje škole gotovo u potpunosti štrajkale. Mi razumijemo prosvjetne radnike i podržavamo ih u njihovim zahtjevima što se tiče poboljšavanja materijalnog položaja i upore statusa prosvjetnih radnika, ali držimo da se može pronaći blaži oblik ili neki drugi način protesta kako ne bi trpjeli učenici. Uz to, kako je pročelnik kazao, niz je problema u šibenskom školstvu. Primjerice, rad se i danas svodi na kredut i ploču. No što se protesta tiče, dok smo bili u kontaktima sa sindikalnim povjerenicima sugerirali smo im prihvatljiviji oblik protestiranja i traženja ispunjavanja svojih zahtjeva, od oglašavanja u javnim sredstvima priopćavanja do razgovora s učenicima, da skrate satove, da upoznaju roditelje na roditeljskim sastancima zbog čega protestiraju.

Dakle, podržali smo ih u svemu osim u načinu iskazivanja protesta, odnosno štrajku. Obavili smo niz razgovora i u njima se pokazalo da su oni bili vrlo tjeskobni, da su prosvjetni radnici bili puni dvojbi što napraviti i da nisu skrivali želju da bi istog trenutka počeli raditi, ali zbog kolektivne solidarnosti čini mi se nisu odustali, govori Živana Podrug. I ona je mišljenja da je sve odigrano u krivo vrijeme s obzirom na to da je početak školske godine, te da se moglo pričekati zasjedanje Sabora.

Sve skupa je kod grada, prije svega roditelja, izazvalo dosta bijesa i svih su štrajkom prosvjetnih djelatnika bili irritirani. Za sada je sve riješeno. Učenici su u školskim klupama, profesori na svojim radnim mjestima. Za sada se o nadoknadanju izgubljenog vremena uzrokovanih štrajkom ne govori. Čeka se, očito, na odluku Sabora i Vlade Republike Hrvatske.

Nije vrijeme za štrajk ŠTO KAŽU GRAĐANI?

dan, sjedimo, čekamo bez veze."

Josip Petković, radnik: "Kao građanin šibenske županije i države Hrvatske mislim da nema opravdanja za štrajk. Nije vrijeme za to kada se zna u kojem vremenu živimo. Svima nama je teško, a pitam se što bi bilo kada bismo svi krenuli u štrajk. Trebamo svi biti strpljivi i realni i čekati bolja vremena, a činjenica je da zbog ove najviše ispaštaju učenici."

Ljubo, hrvatski vojnik:

Željana Banić, laborantka: "Prosvjetni radnici su u pravu kada traže veće koeficijente i bolji materijalni položaj. Ali, s druge strane, s obzirom na to da je Hrvatska još uvijek u ratu i snosi sve posljedice takvog stanja, to nije u redu. Svima nama je teško, ali djeca moraju u školu."

"U Hrvatskoj vojski sam od devedeset i prve godine. To što prosvjetari štrajkaju teško je komentirati, ali nikako ih ne možemo opravdati. Posebno mi koji smo u HV-u. Nisu oni bili na prvoj liniji za 960 kuna. Možda bi trebali iskusiti to, malo u rov, bez struje, vode, toplog kreveta."

Bernardo, hrvatski vojnik: "Ništa nemam dodati ovome što je moj prijatelj kazao. Država u ratu, a oni štrajkaju. To je smrtonosno!"

Neovisno o tomu što je i zadnja šibenska srednja škola do zaključenja ovog lista prekinula sa štrajkom, nije naodmet zaplati što o štrajku misle građani.

Daniela Rupčić, učenica prvog razreda kemijske škole: "Mislim da u ovo vrijeme nije trebalo ići u štrajk. Kako ćemo nadoknadići izgubljeno, a ionako smo u zadnje tri godine rata i previše nastave izgubili. Isto misle i moji roditelji, a i ostali učenici. Dobro, možda nekim učenicima i nije briga, ali oni su malobrojni. Mi dolazimo svaki

Županija mora osigurati nastavu

O štrajku šibenskih profesora u srednjim školama i ustrajnosti u njemu, razmatralo se i na sjednici Županijskog poglavarstva ovoga po-nedjeljka. Nitko od članova Poglavarstva nije osporio da je pravo na štrajk legitiman čin i osnovno ljudsko i civilizacijsko pravo, normalan način borbe za radnička prava u demokratski razvijenim zemljama. Ali, rat nas je sve skupa oslomašio u materijalnom smislu riječi. U ovom slučaju najviše posljedica tretjednog štrajka srednjoškolskih profesora u Šibeniku, ostavit će dodatne tragove u znanju šibenskih srednjoškolaca koji su u protekli tri godine zapravo radili kampanjski, kazano je uz ostalo. Obveza županijskih vlasti je, kazao je podžupan Josip Odak, da osigura rad u srednjim školama jer Županija i jest osnivač tih škola. Uvažavajući prava prosvjetnih radnika, županijske vlasti i nadležni Ured moraju učiniti sve kako bi se to stane prekinulo, zaključeno je na sjednici Poglavarstva. Pročelnik Županijskog ureda za prosvjetu i kulturu, Izvjestio je članove Poglavarstva o tomu što je ovaj Ured poduzeo. Obavljeno je niz razgovora, ali bez krajnjeg i željelog rezultata, jer je tvrdokorno sindikata i kolektivna solidarnost djelatnika prevladala, premda bi brojni profesori zapravo željeli početi s radom, kazao je uz ostalo. Poglavarstvo je ustvrdilo da inače u srednjoškolskim ustanovama ima niz problema s kojima će se ova Županija i sindikat prosvjetnih radnika morati suočiti, počevši od problema uvjeta rada, nove mreže škola do tehnološkog viška radnika. Nakon sjednice u sredstvima javnog priopćavanja apeliralo se na profesore, učenike i roditelje s naglaskom na činjenicu da u svemu najviše gube djeca. Da su šibenski srednjoškolski najviše i izgubili u zadnje tri godine zbog gubitka nastave iz objektivnih razloga, potvrđuje, istina neslužbeni, podatak o vrlo lošim rezultatima pri polaganju ispitna hrvatskim veleučilištima.

**U SUSRET BLAGDANU sv.
MIHOVILA - ZAŠTITNIKA
GRADA ŠIBENIKA**

POBJEDE I SNAGE

29. rujna Šibenik slavi blagdan sv. Mihovila-arhandela, koji već stoljećima zaštitnički bdiće nad Šibenikom obuhvativši raširenim krilima zidine grada.

Sveti Mihovil jedan je od najsnažnijih i najpopularnijih nebeskih andela, čije ime na hebrejskom znači »Tko je kao Bog«. Kao neustrašivi i nepobjedivi nebeski vojskovođa, sv. Mihovil predvodi nebeske cete protiv pobunjenih andela i zahvaljujući svojoj moći i snazi pobjeđuje ih i bacu u ponor. U Ivanovojoj apokalipsi opisuje se njegova borba sa zmajem, kojeg pobjeđuje i spašava ženu-simbol Marije i Crkve. U židovskoj predaji spominje se svećeva borba sa davrom za Mojsijevo tijelo. U svojoj neprestanoj borbi sa sotonom bdiće nad ljudskim rodom, žečeći ga na taj način oslobođiti moći sotone i grijeha. Arhandel Mihovil jedan je od nebeskih andela, koji neprestano bdiće uz Božji prijestolj. Njegova je dužnost, kao vodiča duše i upućivati dušu pokojnika ka posljednjem суду. Kršćanska ikonografija različito ga prikazuje, dajući mu kao osnovne atribute kopljje, mač, vagu i zemaljsku kuglu. Najčešće ga nalazimo prikazanog kao ratnika s velikim raširenim krilima u momentu kada ubiva zmaja ili sotonu.

U Zapadnoj crkvi svetkovanje sv. Mihovila počinje od VI. stoljeća, od vremena njegovog prikazanja na Monte Garganu u Apuliji. Kao drugo mjesto ukazanja spominje se Rim, kada je za vrijeme velike epidemije kuge papa Grgur Veliki (VI. st.) ugledao lik sv. Mihovila nad Hadrijanovim mauzolejem, koji se od tada i naziva Andeoska tvrdava. Početkom VIII. stoljeća ukazao se u Normandiji u Francuskoj u špilji na Mont Saint Michelu, koje mjesto postaje snažan hodočasnici centar u Europi.

Dva su datuma u kalendaru vezana uz pobožnost sv. Mihovila. 8. svibnja slavi se njegovo prikazanje na Monte Garganu, a 29. rujna obilježava se posveta njegovog rimskog svetišta iz VI. st.

Od VI. stoljeća Monte Gargano postaje glavno svetište sv. Mihovila, i jedno od najposjećenijih hodočasnicih centara u južnoj Italiji. Kroz srednji vijek u ovo popularno središte hodočastili su i Hrvati, koji tako vremenom šire njegov kult i na istočnu obalu Jadrana. Štovanju sv. Mihovila po Dalmaciji doista su pridonijeli i benediktinci, čemu u prilog govore brojni njihovi samostani posvećeni nebeskom arhandelu.

Štovanje sv. Mihovila vezano je i za najranije postojanje Šibenika. Tako je prvi sakralni spomenik grada sagraden u jezgri starog Šibenika u castrumu (tvrdavi) bio upravo posvećen sv. Mihovilu — neustrašivom nebeskom ratniku. Najraniji spomen ove crkve nalazi se u djelu »Vita sti Joannis episcopi Tragurensis«, nepoznatog autora iz XII. stoljeća, u kojem se spominje, da je Koloman došavši u Šibenik, u crkvu blaženog arhandela Mihovila, u kojoj je biskup Ivan Trogirski služio misu, video kako se na njegovu glavu spustila bijela golubica. Po toj crkvi i utvrda je dobila naziv sv. Mihovila. Kada je 1663. godine udario grom u barutaru na utvrdi nastradala je i crkvica u njoj. Prilikom njezinog popravka nabavljen je kip sv. Ane pa su se postepeno i crkva i utvrda počele nazivati novim imenom — Sv. Ane. Crkviča je postojala u utvrdi do 1802. g. Kada su se srušili austrijski vojnici.

Pored tvrdavske crkve Šibenčani su i u samom gradu podigli crkvicu, ispred današnje crkve sv. Frane, koju su također posvetili nebeskom ratniku. Danas je u njoj smješten atelier Šibenskog duboresca Ante Belamarića. Za potrebe kulta koristili

SIMBOL

su je već 1320. g. franjevcu, kada su se doselili unutar gradskih zidina, dok se njihova crkva u drugoj polovini XIV. stoljeća nije sagradila. Šibenčani su zbog opasnosti od Mladena Šubića porušili stari franjevački samostan i crkvu, koji su se nalazili izvan gradskih zidina, na mjestu zvanom »Psare« (između uvale Drage i današnjeg samostana) i dodijelili franjevcima teren unutar zidina na kojem je sagraden današnji samostan i crkva.

Osim u gradu sv. Mihovilu podizale su se crkve i u okolici Šibenika. Njemu u čast sagradene su crkve u Murteru, Raslini, Kjevu, Pokrovniku te na brdu kod Dubrave.

Pored samih objekata podizanih u slavu arhandela Mihovila Šibenčani su i pojedine oltare posvećivali svetom ratniku. Tako je u crkvi sv. Julijana postojao oltar sv. Mihovila.

U lijevoj apsidi Katedrale sv. Jakova obitelj Mihetić 1508. g. podigla je oltar posvećen sv. Mihovilu i sv. Ivanu Krstitelju na kojem se nalazila slika sv. Mihovila. U crkvi sv. Ivana postojao je oltar i bratovština sv. Mihovila, a u crkvi sv. Barbare spominje se njegova bratovština. Brojni prikazi sv. Mihovila na umjetničkim predmetima, koji su se uspjeli do danas sačuvati u Šibeniku govore o velikoj raširenosti pobožnosti sv. Mihovila u našem gradu. Spomenut ćemo samo najznačajnije.

Na najvrijednijim spomenicima slikarstva XV. stoljeća u Šibeniku, na Poliptihu Nikole Vladanova iz crkve sv. Grgura, Poliptihu Blaža Trogiranina iz crkve sv. Krševana, te na nestalom Poliptihu iz Dominikanskog samostana istaknuto mjesto zauzima lik sv. Mihovila.

Šibenski bagatin — lokalni novac srednjovjekovne komune Šibenik, kovan nekoliko puta kroz XV. stoljeće nosi lik sv. Mihovila, koji kopljem ubija zmaja.

Sveti Mihovil u borbi sa sotonom prikazan je na naslovnoj stranici Statuta grada Šibenika, tiskanog u Veneciji 1608. g. Lik

Sv. Mihovil — Katedrala, Nikola Firentinac (druga polovica XV. stoljeća)

vara kod pape osnivanje šibenske biskupije. Na njemu se vide gradski bedemi sa polukružnim vratima i kruništem na vrhu, iznad kojih kao zaštitnik sa raširenim krilima stoji sv. Mihovil. Iz ovog se zaključuje da je najraniji prikaz sv. Mihovila u gradskom grbu bio prikaz svetitelja do polovine tijela iznad zidina grada.

Tokom vremena ikonografski se prikaz sv. Mihovila na grbima mijenjao pa ga vrlo često susrećemo kao ratnika u punoj figuri koji ubija zmaja ili sotonu.

Do danas se sačuvalo 16 prikaza sv. Mihovila u kamenu, koji su se postavljali najčešće na fortifikacijskim objektima, javnim zgradama i crkvama.

Od njih je potrebno spomenuti grb grada iz poč. XV. st. na Poljani, rad Bonina iz Milana, prikaz sv. Mihovila u dvorištu sv. Frane, gradske grbove na Kneževoj i Biskupskoj palači, u gradskom parku, grbove grada Šibenika na »Četiri bunara«, te prikaz sv. Mihovila na krovu Katedrale, rad Nikole Firentinca iz druge polovine XV. st.

Gradski grb s prikazom sv. Mihovila bio je u upotrebi sve do 1926. g. kada je Odlukom ministarstva policije zabranjena upotreba svih općinskih i pokrajinskih grbova i pečata. Kada je zabrana ukinuta koncem 1939. g. ponovno se upotrebljava općinski grb s likom sv. Mihovila.

U razdoblju poslije II. svjetskog rata koristio se isti grb. Njegova zaštitnica je nova gradskog grba raspisana je u svibnju 1979. g., a 14. VII. 1980. g. Skupština općine Šibenik donosi odluku o prihvatanju novog grba, čije je likovno rješenje dao akademski kipar Kosta Angelji-Radovani. Njegovim usvajanjem lik nebeskog arhandela Mihovila poslije više stoljeća prestao je prezentirati grad Šibenik. 1990. g. pokrenuta je akcija za vraćanje sv. Mihovila u gradski grb. Skupština općine Šibenik usvaja rješenje likovnog pedagoša Branka Lovrića-Caparina. U novom grbu, koji je za predložak služio prikaz najstarijeg gradskog grba, postavljen je iznad zidina grada sv. Mihovil do polovine tijela, kao zaštitnik s velikim raširenim krilima i ubićajenim atributima kopljem i zemaljskom kuglom.

Blagdan sv. Mihovila stoljećima se proslavljao na najsvećniji način u Šibeniku. Svake godine na dan nebeskog zaštitnika u rujnu mjesecu, pored ostalog, potvrđivao bi se po jedan plemič u Vijeće grada.

Medu zahtjevima Šibenika, koje je dužd Mihovil Steno, prilikom predaje grada i kotara Šibenik pod vlast Venecije 30. listopada 1412. potvrdio bila je i povlastica da se na blagdan sv. Mihovila u Vijeće grada primi po jedna pučka obitelj.

O svećanstima u Šibeniku za blagdan sv. Mihovila 29. rujna govori i poznati Šibenski humanistički pjesnik Juraj Šžgarić, koji spominje da se toga dana održavaju molitve, plemstvo i obrtinci svecu u čast donose voštanice, a u skupštini se zboru se nata pridružuje jedan pučanin.

Bio je običaj da se za taj dan pusti iz zatvora i po jedan zatvorenik. U postupku oslobođanja zatvorenika bilo je predviđeno da preko svećane mise u Katedrali arhidiakon kaptola moli u ime svećenstva milost od gradskog kneza. Pored toga suci Velikog vijeća molili su ga u njegovoj palači, a nakon toga mole plemići, gradani i predstavnici puka.

Zbog predlaganja kažnjivnika za oslobođanje često je dolazio do sukoba između pučana i plemića. S tim u vezi 1584. g. odlučeno je da plemići imaju prednost u oslobođanju nad pučanima, a mještani grada imaju prednost nad strancima.

O svetkovaju blagdana sv. Mihovila u Šibeniku govoriti i odluka Vijeća od 12. III. 1453. g. da se na određene blagdane, među kojima spada i blagdan sv. Mihovila u svibnju i rujnu ne može trgovati u gradu, utvrdi i distriktu Šibenika osim sa sitnim i potrebnim stvarima za prehranu. Statutom je bila predviđena dvostruka kazna za zločine izvršene u općinskoj palači, vijećnicima ili crkvama, među kojima se spominje i crkva sv. Mihovila. Veoma stroge kazne predviđali su Šibenčani za krivotvorene pečata Šibenske općine s likom sv. Mihovila. Kazna je bila odsječanje desne ruke i istjerivanje iz grada Šibenika i njegova distrikta u vječno progostvo.

Vjerujemo, da će i gradani Šibenika danas, nastavljajući tradiciju starih Šibenčana znati obilježiti i proslaviti na najsvećniji način dan sv. Mihovila arhandela-vječnovnog zaštitnika grada podno Šubićevca.

Ksenija KALAUZ

Filip Ljubičić, 1.a, OŠ Jurja Šžgarića: Sv. Mihovil ubija sotonu (Dječja festivalna likovna radionica 1994.)

sv. Mihovila nalazi se i u vrlo vrijednom kodeksu biskupa Kosirica iz XV. stoljeća, koji se čuva u biblioteci franjevačkog samostana sv. Lovre.

Na velikom zvonu Katedrale (sada ispred crkve sv. Barbare) koje se nalazilo u kuli Teodošević, rad Gregorija i Antonia Zambeli iz 1704. g. nalazi se u reljefu lik sv. Mihovila.

Na vrhu baroknog, izrezbarenog, pozlaćenog drvenog oltara Bezgrješnog Začeća u crkvi sv. Frane postavljena je drvena skulptura sv. Mihovila Arhandela, koji gazi sotonu a u ruci drži vagu. Nacrte za oltar napravio je 1635. g. Jerolim Mondella, a izveo ih je rezbar Isepo Ridolfi u Veneciji.

Kad se uzme u obzir raširenost kulta sv. Mihovila u Šibeniku, ne začdujuće činjenica, da su stari Šibenčani lik nebeskog vojskovođe kao simbol pobjede i snage upotrebilli i u svoj grb. Time su oni upozoravali na borbenost i snagu srednjovjekovne slobodne gradске općine, koja će se po primjeru svoga zaštitnika boriti za očuvanje svojih prava i uvijek pobjedavati.

Iako se iz razdoblja najranije upotrebe grba kod nas nije sačuvao gradski grb s likom sv. Mihovila, ipak prema sačuvanom pečatu Šibenske općine možemo zaključiti kakav je bio stari općinski grb. Najstariji sačuvani pečat Šibenske općine iz 1255. g. nalazi se na pismu Šibenske općine i kaptola od 18. X. 1255. g. prenestinskom biskupu u kome ga Šibenčani mole da zado-

PROGRAM

obilježavanja DANA GRADA

ŠIBENIKA

29. rujna — Sv. Mihovil zaštitnik Grada Šibenika

28. rujna, SRIJEDA

18.30 sati

— Otvaranje likovne IZLOŽBE likovnog odjela Ogranka Matice hrvatske (MUZEJ GRADA ŠIBENIKA)

29. rujna, ČETVRTAK

9.00 sati

— Odavanje počasti palim braniteljima i civilnim žrtvama do domovinskog rata (SPOMEN OBILJEŽJE NA KVANJU)

9.30 sati

— Uplovljavanje brodova Hrvatske ratne mornarice u Šibensku luku

10.00 sati

— Posjet brodovima HRM-a gradskih i županijskih vlasti

11 do 13 sati

— Posjet građana brodovima HRM-a

17.00 sati

— Svećana sjednica Gradskog vijeća (GRADSKA VIJEĆNICA)

18.00 sati

— Koncelebrirana misa koju predvodi Apostolski nuncij msgr. Giulio Einaudi

— Nakon misе kratki koncert »KOLA« (KATEDRALA)

19.30 sati

— KONCERT Orkestra HRM-a iz Splita

— Nakon koncerta ZABAVNO-GLAZBENO SLAVLJE (TRG PALIH BORACA — pored KAVANE »MEDULIĆ«)

Gradska poglavarstvo grada Šibenika

Uz brojne uzvanike, časnike i dočasnike, hrvatske mornare skupu su bili nazočni i predstavnici županijskih i gradskih vlasti

u Šibeniku je dostoјno i svečano obilježen 18. rujna dan Hrvatske ratne mornarice. Nakon polaganja vijenaca u znak sjećanja na sve poginule hrvatske branitelje na gradskom groblju Kvanj, u Krešimirovu domu priredeno je primanje. Uz hrvatske mornare, časnike i dočasnike, svečanom primaju nazočni su bili Josip Juras, zamjenik ministra obrane RH, kontraadmiral Vid Stipetić, načelnik stožera HRM-a, kapetan bojnog broda Vladimir Kovačić zapovjednik pomorskog zapovjedništva za srednji Jadran, zapovjednici 113. i 142. brigade HV, Josip Perković i Ivan Vukić-Niper, bojnik Ivan Beneta, brigadir Rahim Ademi i brojni drugi, među kojima i šibenski podžupan Ivo Baica, te gradonačelnik Krešimirova grada Ante Šupuk. Čestitke u povodu obilježavanja dana HRM-a, Šibenčanima je uputio admiral Svetozar Letica i general zabora Janko Bobetko poručivši da je Šibenik umnogome pomogao da Hrvatska još u rujnu 1991. godine stvari svoju oružanu

silu i na moru. Minutom šutnje odana je počast palim braniteljima u domovinskom ratu.

— Grad heroj, Šibenik, ima razloge za slavlje. Dvadeset i sedam zarobljenih brodova za vrijeme rujanskog rata 1991. godine koja su zaslugom radnika Remontnog brodogradilišta Šibenik zarobljena, temelj su stvaranja i osnivanja Hrvatske ratne mornarice. Zbog toga, ali i zbog svega što je ovaj grad učinio u rujanskom ratu, ponos je hrvatske države. Još nismo stali na međunarodno priznate hrvatske granice, dio Hrvatske je okupiran i ne možemo biti zadovoljni dok ne postignemo potpunu slobodu, i ne reintegriramo privremeno okupirana područja domovine, kazao je uz ostalo kapetan bojnog broda Vladimir Kovačić, naglasivši da su pred Hrvatskom ratnom mornaricom važne zadaće.

Povijesni podvig

— Ovaj grad jeispisao prve retke naše slobode i ostao na prvim stranicama povijesti domo-

vinskog rata, kazao je čestitajući hrvatskim mornarima njihov dan, šibenski gradonačelnik Ante Šupuk.

U ime županijskih vlasti nazočnima je čestitke izrekao podžupan Ivo Baica. O rujanskom ratu i važnosti djelatnika Remontnog brodogradilišta u stvaranju flote HRM-a, hrabrosti ovdašnjih građana više je govorio Josip Juras, zamjenik ministra obrane Republike Hrvatske.

— Da je Krešimirov grad, grad heroj nije pusta fraza. Prilikom obilježavanja treće obljetnice stvaranja hrvatske ratne mornarice koje se poklapa s obljetnicom rujanskog rata za Šibenik, ne možemo zaboraviti sve one koji su dali svoj obol i gotovo goloruki krenuli u obranu, a dužno poštovanje prema onima koji su dali svoje živote za slobodu Hrvatske, rekao je uz ostalo u prigodnom govoru Josip Juras. Govoreći o putu stvaranja HRM-a istakao je da su uvjeti za slom tadašnje jugo flote i radanje Hrvatske ratne mornarice stvoreni upra-

vo u Remontnom brodogradilištu Šibenik.

— Ovdje se vodila bitka za Hrvatsku. Zasluge za pobjedu nad neprijateljem u rujanskoj bici 1991. godine pripadaju svim hrabrim žiteljima diljem današnje šibenske županije. Hrvatski branitelji su u rujanskom ratu učinili jedinstven ratni podvig velikog povijesnog i strateškog značaja za Republiku Hrvatsku, naglasio je Juras. Činjenicu da je upravo u Remontnom brodogradilištu u proljeće 1991. godine na jednoj vojnoj ustanovi zavijorio hrvatski barjak, zahvaljujući upravo tamošnjim radnicima ne može se zaboraviti. Juras je podsjetio i na odlučnost i hrabrost Mandalinjana, zasluge tribunjkih, vodičkih i svih šibenskih ribara koji su dali svoj obol u rujanskom ratu, te poseban značaj uzimanja u hrvatske ruke Žirja, Zečevo, Kruščice i Smokvice.

— Država Hrvatska će oslobođiti svaku stopu hrvatske zemlje. Nastoji to političkom mudrošću i mirnim putem, ali ako se na taj

Ivan i G...
kol... oba
obadva

SKROMNA SVEČANOST U ZVEČEVU

»OBA, OBADVA, OBA SU PALA«...

Treća obljetnica pod nazivom »Oba, obadva, oba su pala«... obilježena skromno na Zečevu uz malobrojne goste. Još jednom su se sudionici rujanskog rata prisjetili svega

simbolike, veli Neven. Avion je vjerojatno civilni, a u civilu su i Neven, Ivan i Goran. U civilu je Ivica Bilan autor snimke »obadva«, koju su u ono vrijeme svojatali mnogi, a svakako je prekrdašila splitska TV Marjan. Ivica to ne želi komentirati, tek na naše »da i onako mnogi znaju da je on snimio 'obadva'«, skromno dodaje da

»znaju oni do kojih mu je stalo, a za ostale ga nije briga«.

Branko Viljac, znamo nije u civilu, a i Filip je, kaže nam, još »u robi«.

Osim ekipe »obadva« u Zečevu su i (malo)brojni uzvanici, brigadir Rahim Ademi, Ivan Beneta, (zapovjednik operativne grupe Šibenik i načelnik PZO Zbornog pod-

ručja Split), tu je dožupan Josip Odak, Vele Đepina, i dakako, ispred organizatora primoštenskog općinskog poglavarnstva, načelnik, Josip Perkov. Primjećujemo da je treća obljetnica »obadva«, ali i uopće treća obljetnica velike šibenske rujanske pobjede mogla biti bolje, i usudujemo se dodati, dostojanstvenije obilježena. »Po-

Sudionici skromne svečanosti u obilasku Zečeva

Svojim suborcima prigodnim riječima zahvale na onome što su učinili za Šibenik i Hrvatsku obratio se legendarni topnik, brigadir Rahim Ademi

M-a
ku

način ne uspije, moramo biti spremni i za onu drugu opciju, istakao je zamjenik ministra obrane RH, Josip Juras.

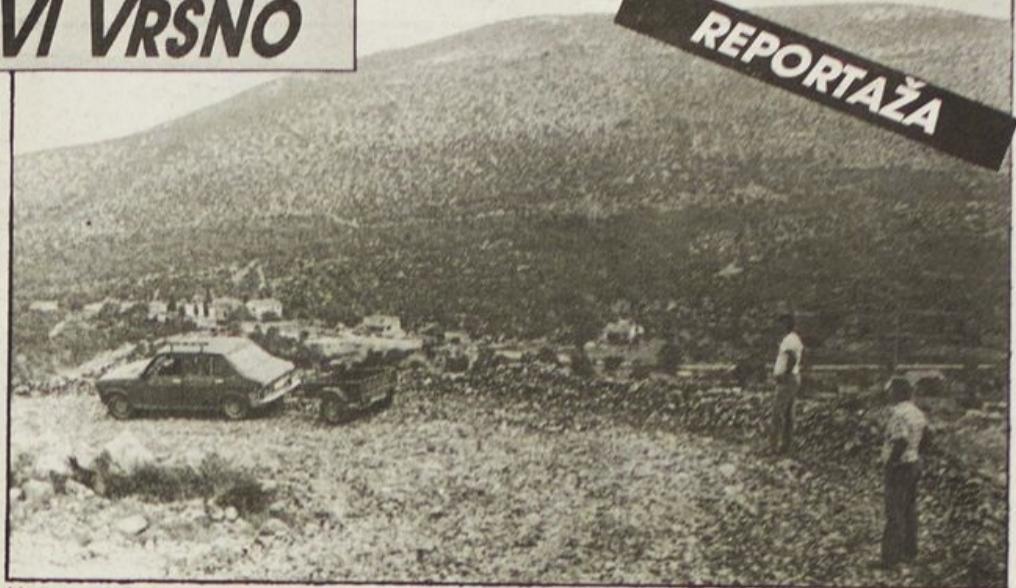
Ovom prilikom zaslужnim pojedincima su uručena priznanja i pothvale, te spomenice domovinskog rata 91-92.

Piše:
Katarina RUDAN
Snimio:
Frane MILJEVIĆ

Legendarna topovnjača »Šibenik« nije svaki dan u šibenskoj luci. Bila je ovo prilika brojnim građanima da ju dočekaju i razgledaju. Jedna je od 27 plovila koja su se u rujanskom retu 1991. godine našla u Remontnom brodogradilištu, zabilježena od neprijatelja i postala temeljem stvaranja HRM-a

KAKO ŽIVI VRSNO

Borda gledaju na Maraton, Maraton gleda na more, pisao je lord Georg Gordon Byron, »prvi gerilac Europe«, nenadmašni pjesnik na svojim putovanjima Grčkom. U jednom malom razmjeru, mogli bismo kazati ovom prigodom: »Boraja gleda na Vrsno, Vrsno gleda na more. I doista, s »borajske« se ceste uspinjemo uzbrdo ka Vrsnu, a gore, s nekih uzvisina toga sela, puca pogled na morsku pučinu na zapadu. I sve se to sada zamijeti za samo nekoliko minuta. Nema više razbijanja automobila kamenjarom, trešnjave ni prašine. Ugodno je voziti se asfaltnim putem i promatrati lijep krajolik borajske kotline. A taj se put gradio bar dvadesetak

Vrsno — južna spojnica: krš koji čeka asfalt

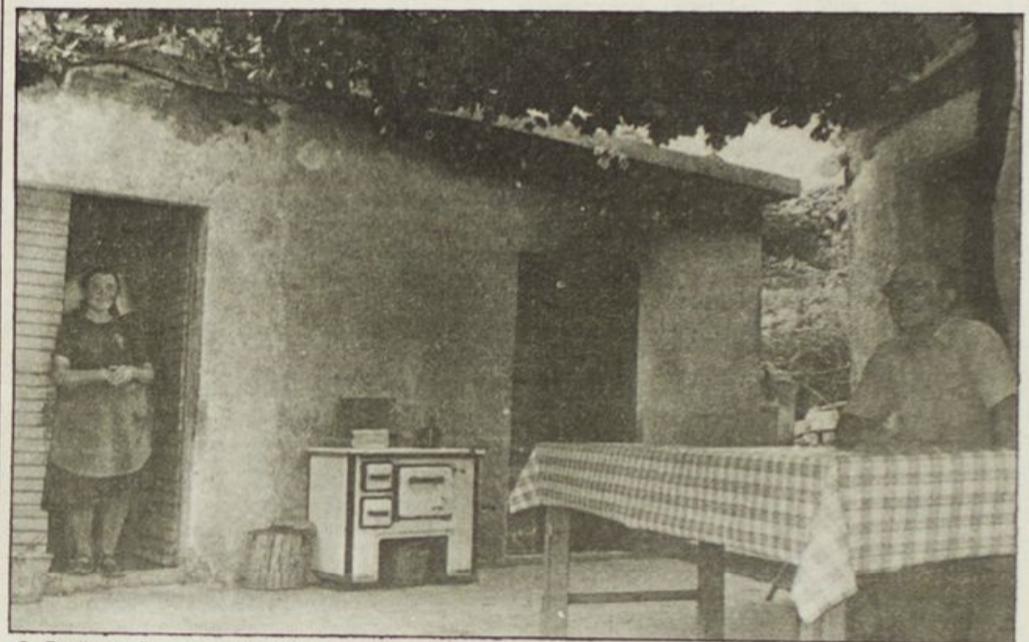
REPORTAŽA

CESTA KAO SUHO ZLATO

godina. I sada je, u dužini od oko 3000 metara, dovršen. »Napokon«, kažu neki i »tek djelomice« kažu drugi.

Nakana nam je zato bila običi to mjesto i vidjeti kako se u Vrsnu živi. Tu, na nekaku »malu krovu« okolnoga svijeta kamenite i kršne Boraje.

Očekuje namjernik kako će na takvu putu koji je do lanjskoga mjeseca studenoga bio krš i pustoš sada naći na veću život na cesti. Ali ništa. Ni jednoga automobila nismo susreli, pa ni na ulasku u selo ni jednoga čovjeka vidjeli. Vrsno je rastegnuto od Nakića do Budimira, a ljudi su uglavnom u polju, u svojim kućama, a neki u gradu u svojim »radnim smjenama«. Tišina ko u planini. A onda smo susreli Petra. Sjedi barba Petar nasred maloga dvora pod odrinom, naviknut tako u svoje pozno doba i u ove još uvijek sparne dane. Pozdravljamo

S. Budimir: Cesta je suho zlato...

žu: nema vas nigdje u knjigama, ne možemo vam dati knjizice. A kako smo onda dobili domovnice...?

Samo nekoliko koraka dale je kuća je Mije Budimira. On je negdje u selu, a u dvoru smo zatekli Slobodana, sina, majku Ivu i baku Lucu. Slobodan je živahan, susretljiv momak. Sjedimo u maloj kuhinji: »Samo u posljednje doba, kaže nam Slobodan, sakupili smo za cestu 100.000 maraka, što je trebalo biti naš udio, pa su radovi lani na jesen mogli započeti. Za sve ono prije toga vrlo je dugu trajalo. Godinama, decenijama. Još je moj dida s ljudima probija taj put metar po metar, pa onda čaćin naraštaj, pa mladi ljudi. Onda je sve stalno. Držali se pusti sastanci. Pa krene, pa opet stane. Eto, sada je taj dio završen. Ali neki ljudi drže da ne moramo više ništa činiti. Došao im asfalt do kuće i nije ih briga za dalje... A ostalo nam je još 1500 metara s druge strane, da se zatvori taj naš prometni »prsten«. Radile su to Hrvatske ceste. Znan, Slavica, direktor, učinila je dosta, ali ova životnu cestu moramo do kraja dovršiti...«

Pitam ga o drugim stvarima: o životu u selu, o tome zašto nema nikakva dućana, zašto se kruh prodaje iz kombija, zašto se dovoz jednoga spremnika vode treba platiti 200 kuna, a Slobodan kaže kako je sve to teško, ali da se ipak živi. »Ma kako živi, uskoči mu mater Iva. Toliko nan toga fali da mi se tom cestom ne mili ići. Neka je naprave do kraja.«

»Ali majko, ta je cesta suho zlato!«

Slobodan je inače i kućni majstor. Popravlja električne uređaje. Učinio je da se voda iz gusterne tjerja »automatski« u kabao, a sada, eto i bolest pritisla. Nemamo ni zdravstvene knjizice, a likarje ne moreš kupiti. Išli su mi zato u Šibenik, ali tamo u socijalnome ka-

sliku u sebi. Nazirem samo nejasne svjetlosne zone kada su prozori i vrata otvoreni...

Uslijedi šutnja, a onda Slobodan kaže kako ima samo jedno mjesto na svijetu gdje se može nešto pokušati s očima s nadom u uspjeh za oko 15 posto vida. To je — Kuba. »Ali, reći će, tko bi toliko novaca skupio. Ne bi pa da prodamo cilo selo.« Momak ima jednu posebnu darovitost: može petroznakomasti broj (napamet) pomnožiti s četveroznamenkastim i to posve točno. Nevjerojatno!

Odlazim i malo razmišljam: ovi su ljudi sve dali za tu svoju cestu i za dovršenje cijela projekta sada imaju malo strpljenja. No, ipak nisu daleko od svijeta. Od prije dvije godine u selu je priljučeno pedesetak telefona, a ima sedamdeset domaćinstava. Lijep tehnički standard!

Svratim do Dane Budimira i žene mu Milke. U kući je malo užurbanosti, bliži se sumrak, a sin njegova brata Ante, Drago sprema se autom u Kaštela s troje djece. Za autom vuče malu prikolicu. »E, sada pogledajte, kaže Dane, kuda 'mal' silazi do Boraje. To je taj krak još neasfaltiran od 1500 metara. Cesta je proširena, dol je donji stroj i sve je zastalo.« Marko Slavica kaže: dok se ne zatvori nova »finansijska konstrukcija«. Dobro, dočekat ćemo i to, samo neka bude.«

Za taj dio puta ranijih su se godina sporili i sami stanovnici Vrsna. Neki su govorili kako je taj put sviše strm i opasan za autobuse, ali, tvrdili su drugi, to nije istina. Ceste grade stručnjaci, pa valjda treba vjerovati i onima koji sada osporeljavaju »južnu dionicu«. Kada bude dovršena, valjda će i svi raniji nesporazumi u selu pasti u zaborav. Mi smo se, dakako, vratili asfaltom kada smo i došli. Za sada.

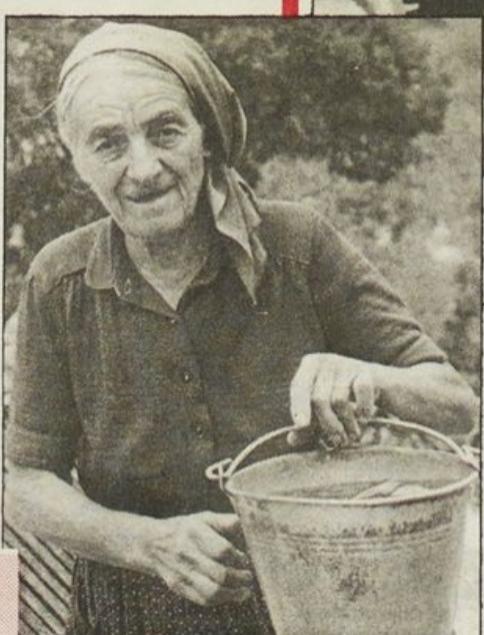
Joško ČELAR

Mara i Petar Budimir — zlatni pir bez para

Mara i Petar Budimir — zlatni pir bez para

se: »Ja sam Petar Budimir, slabim će glasom. Bolesan sam, a ni moja žena Mara nije baš dobro. Evo je, baš ide uliti vode iz gusterne. Znan za taj naš novi put, evo doša je baš do naših kuća. Neka, dragi mi je, ali meni više neće služiti. Pedeset godina smo u braku, otako je ona (Mara) ovdje osvanula, a sada, eto i bolest pritisla. Nemamo ni zdravstvene knjizice, a likarje ne moreš kupiti. Išli su mi zato u Šibenik, ali tamo u socijalnome ka-

M. Budimir: I voda je u nas skupa

n i Goran (nedostaje Branka) koja je s ovoga mesta joavione

sdionike, to nam je bilo, objašnjava nam Pero Peraje kako vjeruju da će se u ovaj dogadjaj u organiziranih vlasti obilježiti višoj razini. Namjera je ne bila obilježiti obiljetnično veličini dogadja 8. rujna, no, kako svoju nisu mogli potvrditi general Bobetko i doministar sive je prolungirano za kaže primoštenski način je u prigodnom goće obratio uzvanicima zapovjednik operativne jedinice, Ivan Beneta. Na prisjetio rujanskih zbijeta se u ime svih boraca 4. brigade i boraca one koji su se u to vrijeme u šibenskom području

CRNO-BIJELO
U KOLORU

KATEDRALA NAŠEG IDENTITETA

O obnovi kupole Katedrale svetog Jakova nije potrebno politizirati. Ali, upravo da do toga ne dođe, javnost bi trebala biti upućena u sve radnje koje su da sada poduzete

Povijest učini vezu između prirodnog i društvenog tako neraskidivom da više jedno bez drugog ne može funkcionirati niti na analitičkoj razini. Svi znamo što za Šibenik znači Katedrala svetog Jakova, veza između Katedrale i Šibenika toliko je prepoznatljiva da se zasigurno ne mogu pronaći prepoznatljiviji elementi na prostornoj i duhovnoj mapi ovog područja. Je li uopće moguće zamisliti Šibenik bez Katedrale svetog Jakova, jer življenje na ovim prostorima učinilo ju je prirodnom kao da se tu nalazi oduvijek. Jednostavno, jedno je bez drugog nedostatno i manjkavo, ne može samo za sebe govoriti. Zato je za Šibenčane jedan od najboljih udaraca srpskog agresora u rujnu 1991. godine upravo bio pogodak u kupolu Katedrale. Za svjetsku javnost bilo je to još jedno razotkrivanje barbariskog lica bivše jugovojiske, ali za nas je to bilo puno više. Bio je čin najbrutalnijeg udara na opstojnost Hrvata na ovom području, jer je udaren u najsvetijsi simbol. Zbog toga je osim zgrađanja i bijesa da netko kao namjerni ratni cilj može izabrati Katedralu, još više ojačana želja da se usustre u obrani.

Bez obzira na rupu u kupoli, Katedrala je sačuvala svoje ozračje i snagu, ničim nije bila pogodena njena identifikacijska snaga ovog prostora. Međutim, valja priznati, očekivalo se da će rupa već davno biti »zakrpana«, što se, nažalost, nije dogodilo. Ovih dana nam prof. Ferdinand Meder, direktor državnog Zavoda za zaštitu spomenika kulture, poručuje da je »nužna pažljiva, a vjerojatno i dugotrajna obnova kupole«. Pritom kaže, u čemu se svi slažu, da Katedrala svetog Jakova nije samo hrvatska i šibenska, već i europska vrijednost, da je Katedrala umjetničko djelo iznimne vrijednosti, jedinstveno po rješenju konstrukcije, pa je stoga sve elemente potrebno razmotriti pažljivo i s različitim stajališta — da istodobno budu zadovoljeni svi zahtjevi konzervatorske struke, da su oštećenja na kupoli pregledani i eminentni stručnjaci iz Francuske, Švicarske i Italije, a da se njihova mišljenja razlikuju u pristupu, što je jedan od razloga za usporavanje odluke o početku projektiranja. Naravno, raduje ovakva pozornost posvećena obnovi Katedrale, ali još bi više radovalo da se konzervatori što prije usuglašavaju stručnih stavova. No, ovdje nailazimo na novi problem. Nalime, da ne bi ovo spominjanje obnove kupole bilo označeno kao politiziranje, jer Meder na kraju kaže, da bi sve nadležne službe Grada i Županije trebale usmjeriti svoju pozornost na sprečavanje neprimjereno politiziranja pitanja obnove šibenske katedrale, moramo se izgleda zadržati na dosad napisanom. Drugih službenih informacija nema. Tako da nejasno ostaje o kakvom je neprimjerenu politiziranju riječ. Priče koje se mogu čuti u diru u ovom trenutku ne priznajemo. U redu nećemo politizirati. Ovdje struka mora reći svoje i njeni se mora poštovati. Ali, s druge strane, upravo da se izbjegne »neprimjereno politiziranje« trebalo bi javnost kvalitetno upoznati s problemima koji se javljaju u vezi s obnovom kupole Katedrale. To valjda nije problem i javnost na to ima legitimno pravo.

Ima već mjesec dana kako čekam da nešto reagira, ali ništa od toga (ispravite me ako grijesim). Kao da su se svi prepali »politiziranju« ili je poslijedi nešto sasvim drugo. Primjerice, neka vrsta nemara. On čemu se radi? Sredinom kolovoza Bernd von Drost, direktor Centra svjetske baštine UNESCO boravio je u Hrvatskoj. Pa se poslije u tisku moglo pročitati kako će Hrvatska osim gradova Dubrovnika i Splita za registrar svjetske baštine predložiti povijesnu jezgru Zadra, Eufragiju u Poreču, Trogir te Kornate. Kako sada ne »politizirati«? Zar dolsta tu nije mjesto i povijesnoj jezgri Šibeniku? Ako »politiziram« molim da me se javno ispravi.

Ivica POLJIČAK

Prof. Lovorka Bujas, ravnateljica Ekonomskog škole: »Šibeniku, Dalmaciji i Hrvatskoj nisu potrebne zvučne akademski titule, već stručnjaci u svome poslu. Veleučilište za promet i turizam obrazovat će upravo stručnjake

Prije više od deset godina zatvoren je u Šibeniku odvjetak Ekonomskog fakulteta u Splitu, a s time propao pokušaj grada da u tadašnjim uvjetima ima barem nešto od visokoga školstva. Predavanja i dio ispita studenti su slušali i polagali u zgradama nekadašnje Gimnazije, koja je ruku na srce, ostala cvijetkom kvalitete srednjoškolskog obrazovanja, ali i krajnjim dometom obrazovanja u Šibeniku. Za sve što slijedi dalje, generacije Šibenčana odlažile su i odlaže dalje od kuće — u gradove s tradicijom visokoga školstva. Uostalom, iz ugla gledanja studenta koji dolazi iz maloga grada, svatko onaj tko se nije malo napatio studentskoga života u Zagrebu, Splitu, Rijeci... i nije student.

Opravdana potreba za domicilnim studijem

Sada više i nisu važni razlozi zbog kojih Šibenik u prošlosti nije imao fakultet ili višu školu, ali je i danas, kada je Šibeniku za najkasnije dvije godine, na dohvatu otvaranje veleučilišta (neka dašnje više škole) iz oblasti prometa i turizma, još uvijek jaka struja onih koji osporavaju potrebu za otvaranjem višega stupnja obrazovanja. Njihovi se argumenti u pravilu iscrpljuju u tezi kako malo grad poput Šibenika ne može imati kvalitetan studij, jer nema doraslih predavača. A svako studiranje s angažiranim honorarnim predavačima — i nije studiranje. Međutim, ima ljudi koji su ovo vrijeme shvatili pogodnim upravo za otvaranje ve-

HOĆE LI U NAREDNE DVJE GODINE BITI OTVORENO ŠIBENSKO VELEUČILIŠTE?

STUDIJ ZA PROMET I TURIZAM

leučilišta iz oblasti prometa i turizma, i kako kažu, Šibenik je na dobrome putu da to i ostvari.

Ravnateljica Ekonomskog i Upravno-birotehničke škole u Šibeniku prof. Lovorka Bujas i Zdravko Peran, ravnatelj prometne škole, rade na elaboratu o opravdanosti otvaranja veleučilišta. U osnovnim crtama, elaborat mora pozitivno odgovoriti na četiri osnovna uvjeta za otvaranje veleučilišta: određen broj studenata, predavačko jezgro za rad na visokom učilištu, prostorne uvjeti i način organiziranja studija. Profesori Peran i Bujas kažu da je trenutačno u pitanju jedino prostor budućeg veleučilišta, o čemu brinu Županijske vlasti. Naime, nakon prvih demokratskih izbora u Hrvatskoj i s pobjedom HDZ-a u Šibeniku, otvaranje veleučilišta bila je česta tema govora i izjava čelnika tadašnje općine i HDZ-a.

Studij za čitavu regiju

Rat je usporio te odluke, ali se u mnogo slučajeva kao jedan od mogućih prostora za buduće učilište spominjao dio vojarne u Mandalini, kao idealan za tu namjenu. Nadalje, govore Bujas i Peran — Šibenik ima dovoljno sposobnih predavača koji, upotpunjeni profesorima iz Zagreba, Splita i Zadra, već prema potrebi, mogu zadovoljiti zahtjevnim programu i kriterijima veleučilišta iz oblasti prometa i turizma. Da sav trud što se u tom pravcu poduzima nije pucanje u prazno, dokazuju i nekoliko puta ponovljene izjave odgovornih iz ministarstva znanosti i tehnologije, prema kojima je Šibenik ozbiljan kandidat za otvaranje veleučilišta, čak su o tome obavljene i konzultacije.

Prema zamislima, veleučilište bi se osnovalo sa svrhom da školuje buduće kadrove iz oblasti prometa i turizma za čitavu Dalmaciju i odgovori na potrebe za stručnjacima upravo iz tih oblasti, koje su ujedno, i budućnost razvoja i samoga Šibenika. Kako govore naši sugovornici — ova godina prijelomna je za razvoj i srednjeg i višeg školstva u Hrvatskoj. Vrlo je važno da Šibenik dobiti optimum programa u mreži srednjih škola u Hrvatskoj, a sva je prilika da će biti uključen i u ustroj hrvatskih veleučilišta. Za primjer, prometno-tehnička škola u Šibeniku jedina je u Dalmaciji uključena u udružnu UNESCOVU školu,

Prof. Zdravko Peran, ravnatelj Prometno-tehničke škole: »Promet i turizam neodvojni su dio gospodarskog razvoja Županije u budućnosti. Ovo je za Šibenik prilika koju se ne smije propustiti.«

i među ostalim, izraduje posebne programe zaštite djece u prometu, borbe protiv droge, zaštite ljudskih prava, posebno djece, i druge. Za veleučilište iz oblasti prometa i turizma, osim iz Ministarstva znanosti i tehnologije, postoji i podrška Nacionalnog vijeća za znanost i mnogih sveučilišnih profesora. Pa ipak, kaže prof. Lovorka Bujas, još ima dosta ljudi, i to među prosvjetarima, koji na otvaranje veleučilišta odmahuju rukom, kao da bi željeli da se nikada ne osnuje. Srećom, ima ih dosta koji se namjeravaju pronaći i kao visokoškolski predavači. Zahvaljujući svima koji podržavaju namjeru osnivanja veleučilišta, Šibenik bi za najviše dvije godine prestao biti jedinim gradom u Dalmaciji bez više školske ustanove. Iz mnogih razloga, u prvoj redu financijskih, tu bi se školovala šibenska djeca, kao i mladi iz čitave Dalmacije, obrazujući se za stručnjake u prosperitetnom prometu i turizmu, koji su neodvojive gospodarske grane.

B. PERIŠA

(Snimio: V. POLIĆ)

(NE)ZABORAVLJENA 50. OBLJETNICA UGLEĐNOGA KULTURNOG RADNIKA don KRSTE STOŠIĆA (1884 – 1994.)

SRCEM I DUŠOM ŽIVIO JE ZA ŠIBENIK

Don Krsto Stošić, bez pretjerivanja, spada među najuglednije i najznačajnije kulturne i znanstvene djelatnike Šibenika u prvoj polovici XX. stoljeća. Nakon svršenih teoloških studija i godine dana provedene na župi Betina, došao je u Šibenik 1. rujna 1910. i u njemu ostao do 13. prosinca 1943. kad su saveznički bombarderi teško porušili Šibenik. Kao svećenik radio je prvi godina u biskupskoj kuriji i kao katehet volonter u osnovnim školama u Crnici i Varošu. Zatim je još i katehet gradske škole. Osim vjeročitelske, propovjedničke i ostalih crkvenih obveza, don Krsto je sudjelovao u svim kulturnim organizacijama i događanjima u gradu. Spomenut ćemo neke njegove aktivnosti kao gradanina. God. 1924. i 1925. piše studiju za nazive ulica i kao glavni promicatelj uspijeva da općina postavi tabele. Iste godine izdao je prvi turistički prospect Šibenika, a zatim su izšli prospecti (1926-1929.) na češkom, engleskom, francuskom i njemačkom jeziku. Marljivi je član uredu Povjereništva šibenske općine, kasnije Gradevni odbora. Osnovao je i vodio Gradski muzej od 1926. (proglašen otvorenim 1925.) do 1943. kad su ga porušile bombe. Predsjednik je državnog društva za zaštitu mlađe 1916-1918. God 1921-1922. učitelj je pjevanja, prirodopisa i kaligrafije na gradskoj školi. God. 1923. član je Crvenog križa, dok se nije odrekao. U 1923-1924. tajnik je Filharmoničkog društva, a 1924. pročelnik dramskog kluba Hrvatskog narodnog saveza. Od 1921. besplatno je vodio stranaca po Šibeniku i na Slapove Krke. Od 1924. član je Uprave Putničkog ureda, dok nije 1934. imenovan njegovim predsjednikom. Od 1925-1933. poduzetan je tajnik društva Subičevac za poljopravljanje okolice, a od 1934. njegov potpredsjednik. God. 1929-1933. član je Gradske štedionice. God. 1930. spašava Jugoslavensku maticu u Šibeniku i otad je njezin predsjednik. Kad je dr. A. Schneider, direktor Strossmayerove galerije boravio u Šibeniku, da za Jugoslavensku akademiju učini snimke umjetničkih predmeta, don Krsto ga je vodio po gradu i davao mu potrebne podatke. Kasnije je sâm dao snimiti još drugih 60 umjetničkih predmeta i 1933. poslao ih Galeriji Primorske banovine u Splitu. God. 1931. dao je gradskom i crkvenom odboru iniciativu i program za proslavu 500. obljetnice šibenske katedrale. God. 1929. postao je članom Kola hrvatskih književnika u Zagrebu, a 1932. članom utemeljiteljem Bratre hrvatskog zmaja s naslovom »Zmaj Šibenski«. U veljači iste godine imenovan

je povjerenikom umjetnina Primorske banovine u Splitu. Svojim novcem pomagao je razne šibenske ustanove. Tako je 1934. kupio manju zgradu i poklonio Uboškom domu.

Don Krsto je utemeljitelj Gradskog muzeja u Šibeniku. On je skupljao spomeničku gradu Šibeniku i okolicu, arheološke i etnografske predmete koje je u početku držao u crkvi sv. Barbare. Cilj mu je bio osnivanje muzeja u Šibeniku. U tu svrhu dobio je crkvu Svih Svetih, u koju je prenijen grad nakon proglašenja da je Muzej otvoren. Muzej je dobio ime »Gradski muzej kralja Tomislava«. Gradske upravne vlasti nisu pokazivale interesa za tu akciju. Ipak je don Krsto 1931. poklonio muzej općini, te je tako općina postala njegovim vlasnikom. I dalje je muzej ostao na brzi blizi Krste.

Uz suradnju Radića, Storova i Grkića 1916. don Krsto je osnovao javnu knjižnicu »Pavlinović«, koja je učinila brojnih usluga mlađe srednje škole. Knjižnica je 1918. imala 200 članova i 930 knjiga.

Don Krsto je radio i crpio za svoje radove razne podatke iz šibenskih arhiva. Tako je 1937. bilježnički arhiv stavljen u red i sistematski složio po ormarima. Bilježnički arhiv ima 325 svezaka, a njegovi spisi počinju 1386. do 1836. dok općinski spisi XVII-XVIII. st. sadrže 126 svezaka. Za vrijeme druge talijanske okupacije svi su spisi prenešeni u Zadar, pa u Italiju, odakle su 1947. povraćeni u Zadar, gdje se još nalaze u Povijesnom arhivu u Zadru.

Don Krsto, nesebičan svećenik, koji je živio za druge, pokazao je to i u oporuci koju je učinio 1937. godine. U njoj se vidi da je raspolagao s gotovinom od preko sto tisuća (100.000) dinara koju je ostavio siromasima Šibenika, dok je Uboškom domu preporučio da tiska njegove rukopise. Rat i sve što je s njim slijedilo obezvrijedili su oporučku.

13. prosinca 1943. don Krsto je poslije podne zauvijek napustio Šibenik i 15. prosinca stigao u Tisno, gdje se smjestio kod Stipe Crvelina. U Stipinju je kući 25. siječnja 1944. za vrijeme dočrka doživio srčani udar. Pokopan je u svećeničkoj grobnici u Tisnome, a rodbina je njegove posmrtnе ostatke prenijela i 20. kolovoza 1948. sahranila u obiteljskoj grobnici sv. Ane u Šibeniku.

Spisateljski rad don Krste veoma je bogat i raznovrstan. Za života je tiskao oko 200 jedinica (knjiga, knjižica, prikazi i raznih članaka) razasutih po brojnim časopisima, glasnicima, novinama i revijama. Osim objavljenih radova u don Krstinoj ostavštini još je bogatiji rukopisni fond. Među rukopisima prvo mjesto zauzima povijest šibenskih crkava i samostana, zatim povijest Šibenika u četiri dijela, te Sjeverna Dalmacija i drugi spisi.

Namjerno nismo isticali don Krstino duhovni i svećenički rad koji je također obilan i mnogostran na raznim područjima i u organizacijama.

Što se o njemu dosad malo pisalo razumljivo je zbog prilika koje su u društву vladale. Mišljenja smo da njegovi sačuvani rukopisni fond treba čuvati i postupno javnosti prezentirati. On spada među elite i ugledne gradane Šibenika, za koji je svim srcem i dušom živio, kojemu je samoga sebe i sve svoje sile poklonio. Zato se gradani moraju upoznati s njegovim radovima da bi ih cijenili i koristili. On se držao načela: non soli sibi vivere (ne živjeti samo za sebe), što je teoretski i praktično posvjeđeno. Ovdje bi se moglo primijeniti izreka našeg pjesnika Preradovića: »Samo onaj koji mrtve štije, na prošlosti budućnost si snije«. S. BACIĆ

PREGLED BAŠTINE ŽIRJA

ŠKOLJARSKI O BODULCIMA

Jezikom gramatičkog načina, s ovih nekoliko naraštaja boduljska baština Hrvata ulazi u otočno svršeno vrijeme

U zadnjem su se desetjeko na više mesta objavili etnografski opisi neđa uvriježenog tradicijskog života na šibenskim otocima. Kako se jedan od tih inventara predmeta i navada prijašnjeg življenja pretiskuje u Žirajskom libru, a to je poglavje o Žirju iz prve knjige niza Ivo Furčića "Narodno stvaralaštvo šibenskog područja", ovom prilikom pred skoro predstavljanje javnosti novog zbornika pokušat ćemo dati prednost uopćenijim obilježjima otočnog folklora prije nego etnografskom izvješću kakvo će se u punoj dužini moći čitati u Žirajskom libru.

Prije tjedan dana na ovom su se mjestu nastojali ocrati okvir plodonosnog opažanja otočne predajne kulture, kao i grub kontekst povijesne dogadjnice od važnosti po mijeđe u kulturi otočana. Kako to biva i u drugim krajevinama, Žirajci i Žirajke svoj si identitet predstavljaju na više načina. Zajedno s drugim šibenskim otočanima i mještanima sa same obale (osim Šibenčana) sebe drže Bodulcima, nasprom udaljenijih Vlahu (u Vlasima, u Vlahoriji), kojima su ovi pak i Školjari. Na otoku je svega jedno "pravo" naselje, Selje, u kojem se obitavanjem razlikuju Seljani i Brdari. Prvi su ribarenjem pretezali k sjeverozapadnim uvalama, a potom jugoistočnim, održavajući bršket za pošte. Mjesto ljetnikovca Šižgoričevih, manje crkve, državnog odn. franjevačkog milina za masline i skladišta za soljenje ribe, Rive u uvali Muna, danas sa svojim Rivljanima postoji kao zasebno naselje. Brdari i Seljani nisu ovu podvojenost držali za smetnju pri vezama, ženjenju ili svetkovinama. Žirajci su sa svojim otočnim susjedima Kaprinjanima izmjenjivali posjete o Veloj Gospi i Petrovu, idući k prijateljima na ručak i sudjelujući u procesijama. Pripovijeda se da o takvim zgodama nitko ne bi ostao doma. Vanžirjanska uzimanja supružnika obično su se i zastavljala unutar šibenskog otočnog kruga.

Polje, pasišta i izdašno more na Žirju uvjetovali su zanimljivu usporednu trodiobu

seoskog gospodarstva. S izuzetkom novije obitelji Konti, prekojadaranskog podrijetla, nije bilo obitelji isključivo posvećenih poljodjelstvu, ili pastirstvu, ili pak ribarstvu. Podjelom poslova među naraštajima i spolovima, osnaživanom rutinom dijeljenja sutrašnjih zadatača nakon večernjeg objeda

(vičere) u zajednici oženjenih sinova sa svojim ocem, svaka se kuća oslanjala na plodove truda na zemlji, među blagom i s mora. Kao i drugdje u šibenskom kraju, kamene ograde, krčevine i bunje pokazuju mede zanimanja obradivača podbrježnih maslinika, smokvica i prijašnju pohodenost

stadima ovaca i koza. Krčevina i bunja je na ovom otoku vrlo mnogo: posve izostaju tek u samom polju i na krajnjim udaljenijim dijelovima Žirja. Baština izvještenosti u gospodarenju prostorom na način gradenja stijenjem uzrok je da se na Žirju, bez vidljivog uzora sa strane, primjenom

prastarog načina svođenja prije četiri i pet naraštaja izradio vrijedni sklop bunja u Samogradu (peteroprostorna, izdužena, bunja-gusterna i druge). I narav korištenja ovog sklopa upućuje k takvoj gospodarskoj trodiobi, jer je bitno određen zadatačama pastira, zaravnjen radi sušenja smokava, nastao istodobno s drugim krčevinama pri uredovanju maslinika, a i povezan je s navadom obalnog ribarenja jednog od graditelja i korisnika.

epikama, gdje Kraljević Marko nije bio nepoznat niti na udaljenijim otocima, dok je među bosanskim pravoslavnim pjevačima opjevan bivao i Senjanin Ivo. Pučka lirika obrazlaže i otočna imenovanja djece kao Omer ili Omera.

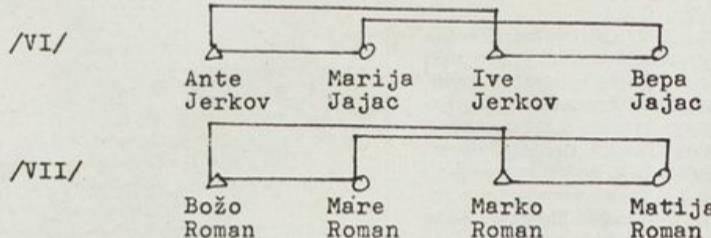
Kulturni substrat među načevima je bio naglašen duhovnim pentatonskim glagoljaškim pjevanjem starocrkvenoslavenskih štiva, u svojem melodiskom dijelu ovdje odražanog do sedamdesetih godina. Pripovjedni likovi i zapleti posve slijede strukturu pripovijedanja primorske Hrvatske, a bilježe i predaje koje su drugdje već iskopnjene. U red takvih vrijednosti ide i osobeni širejadranski krov ženske carze, kao i dominantno obilježje — mjesna suvrtica čakavskog narječja. O ovom temi Žirajski libar ponovno iznosi na svjetlo dana vrsnu dijalektološku studiju Božidara Finke i Antuna Šojata, uz nov kratak pogovor. Razmedju između standardne štokavštine i ovdje čakavštine ostavljaju i ne imenujuće dvojbe, primjerice, hoće li se nešto od ovog otoka (recimo, libar, ili možda kanal) nazvati "žirjanskim", "žirajskim", "žirjevskim" ili, pak, "žirskim"?

Izdašnost ovdašnjega govora, u prilog starijim i suvremenim kulturnim tvorbama, kao jedan od mogućih simbola, u naslijede nam je ostavila i, po istraživanjima Vojmira Vinje nigdje drugdje na hrvatskom priobalju tako nazivanog jakara, tj. područno inače znanog kao jak (Zablaće), Ijaškar (Krapanj), njakar (Kaprije, Tribunj, Zaton i Krapanj), jarog (Pirovac), rarog (Murter) ili hlap (Rogoznica). Upravo takva suvrtica dobro označava Žirje, kao i najveći dio naših otoka: prepoznatljivo u svom neupitnom kulturnom kružgu, a istodobno vrijednošću izuzetka pridonoseći njegovom bogatstvu baštine.

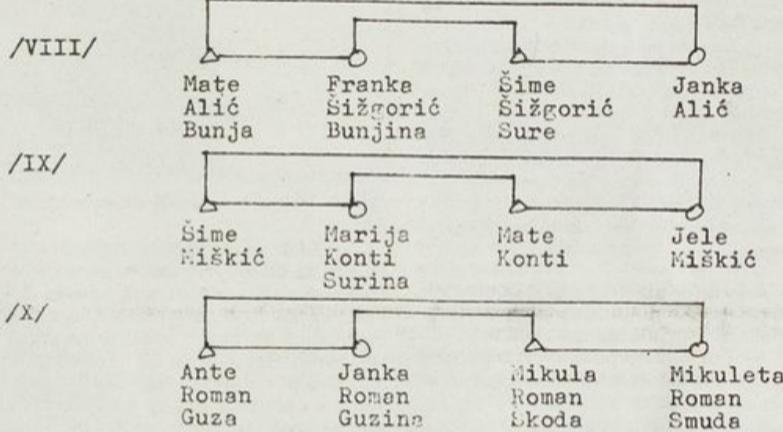
(U narednom broju: prirodna obilježja otoka i gospodarenje prostorom)

Jadran KALE

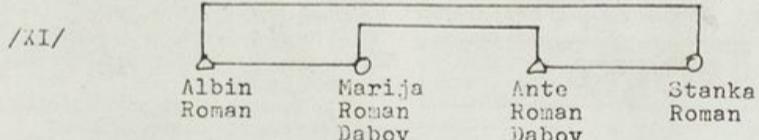
Poznati su primjeri brakova dva brata sa dvije sestre:

Takođe, poznati su i brakovi braće i sestara, što se zove zamalom: žinske se uザjmu.

/Poslijednjih pet primjera iz doba među ratovima./

Ovaj je primjer iz vremena blisko po poslijednjemu ratu.

Dijete mačeve nije se užinalo, iako se ne ubraja u krvnu rodbinu: "On nije svoje, mogla san ga uzeti."

Nevjencani brak je bio rijedak. Ako se je desio, mogao je trajati i po dvije godine. Nije imao karakter probe.

Kontekst povezivanja: list iz etnografskog izvješća s otoka iz 1988.

ŽUPANIJSKI VREMENOV: RUJAN 1964. GODINE

Princip demokratskog centralizma ponovno je snažno istaknut u Narativu izmjena i dopuna Statuta SK Jugoslavije. A to znači da organizacije, organi i rukovodstva donose odluke, stvaraju stavove te formiraju mišljenja i zaključke nakon svestrane diskusije i razmjene mišljenja. Ali to znači i to da kad su jednom odluke donešene onda je manjina obavezna da ostvaruje odluke većine. Baš u tom principu uvijek je i bila snaga organizacija komunista i na tome se zasnivala njena udarna moć, jedinstvo akcije njenih članova i organa. To je ulomak iz komentara što ga je "Šibenski list" objelodanio u svom broju od 23. rujna 1964. godine. U okviru društveno-političke rubrike šibenskog glasila je i veliki članak pod naslovom "Derdap — primjer za pokoljenja" u kojemu se u hvalospjevima govori o gradnji hidrocentralne i plovidbenog sistema Derdap. Dopisnik iz Drniša Josip Za-

goracjavlja da su tamošnji komunisti počeli proradu Narativa Statuta SKJ, a njegov je potpis i na izvještaju sa sjednice Općinskog odbora SSRN Drniš — sastanku su, među ostalim, prisutstvovali Miro Kuhač i Ivan Jurić. Zanimljivo je i vijest koju je iz Kistanja poslao suradnik Šibenskog lista Boško Pekić. Čitamo: "U manastiru Krka nedaleko od Kistanja održana je svećenost u povodu osnivanja Srpske pravoslavne bogoslovije. Ovoj svećenosti prisutstvovali su, pored ostalih, tajnik Komisije za vjerska pitanja Skupštine kotara Split Mijo Grgin i episkop dalmatinški Stefan. Ova institucija djelovala je u tom manastiru od 1615. kada je osnovana, do 1833. godine, kada je preselila u Šibenik i Zadar."

U privrednoj rubrici posebno je zamjetan članak pod naslovom "Strani gosti sve brojni", u sklopu kojega čitamo i podatak da je u prvi osam mjeseci 1964. godine turistička mjesta na šibenskoj rivije-

»ŠIBENIK« POPIO ŠESTICU

ri posjetilo 67.910 gostiju. Autor članka kaže da je "paradoks ovdašnjeg turizma da neka mjesta kao Vodice, Primosten i Murter, imaju ostvaren veći broj noćenja nego grad Šibenik." O turističkom narastanju Krapnja piše Josko Čelar i konstatira da će "kroz kratko vrijeme Brodarica i otok Krapanj moći primiti 5 do 6 hiljada gostiju". Tu je i napis o Inspekciji rada Općinske skupštine — prezentičaju se manjkavosti uočene u "Elektri", poduzeću "Luka", "Šubićevcu", "Kamenaru", "Vodovodu", TLM "Boris Kidrič" itd.

Ovom broju "Šibenskog lista" pristavljen je prilog "Mlad". Među prilozima ističe se razgovor s tadašnjim predsjednikom Općinskog komiteata Saveza omladine Šibenika, u članku "Za početak veoma dobro" Živko Bezbradicu piše o radu omladinske organizacije u Krkoviću, objavljene su prigodne pjesme Jure Kašte-

lana, Stevana Raičkovića i Izeta Sarajlića, a posebice je upadljiv napis "Bili smo najbolja brigada" kojeg je autor marljivi Ante Dželalija.

Kulturalna rubrika Šibenskog glasila nastavlja objavljivati report s turneje "Kola" po Čehoslovačkoj (piše ga Ivo Ljubović), uočljiv je i izvještaj o tome da je u Šibenik doputovalo zbor slovačkih učitelja, Branko Belamarčić piše o filmovima što su tih dana prikazivani u šibenskim kinematografima ("Ratni zločinci", "Žena u domaćoj haljini", "Gangsteri i filantropi" i Eugenije Onegin), a zanimljivo je i članak pod naslovom "Veliki izdaci za prijevoz učenika" u kojemu, među ostalim, čitamo: "Ako imamo u vidu da se učenici prevoze otprilike 9,5 mjeseci onda dolazimo do veoma impozantnog iznosa od ukupno 40 milijuna i 363 tisuće dinara, dok su se izdaci za istu stavku ranije kretali oko 21 milijun dinara." Naravno da nije izostala ni

kronika "NOB 1944." koju piše Vitomir Gradiška. Čitamo: "U Kruševu, na terenu Primosten, održana je prva konferencija Jedinstvene narodno-oslobodilačke fronte za okrug Šibenik. Prigodni referat podnio je Gušte Špirjan, član Okružnog komiteta KPH Šibenik. Na kraju je izabran Izvršni odbor od 13 članova. Za prvog predsjednika izabran je Ante Antić, industrijalac iz Šibenika, a za tajnika Gušte Špirjan."

U sportskoj rubrici dominira članak pod naslovom "Katastrofa u gostima". Radi se, naime, o tome da je NK "Šibenik" nakon izvrsnog starta (četiri pobjede i dva remija) gostovao u Osijeku i od tamone "Slavonije" nadigran čak sa 6:0! Taj poraz "donijeli" su Širković, Marendić, Frljanović, Žepina, Miljević, Stošić, Živković, Orošnjak, Stanišić, Relić i Perasović (Grgić). U slaboj momčadi

"Šibenika", premda je primio 6 zgoditaka, najbolji je bio vratar Širković! Četiri zgoditka Šibenčanima je dao Josip Gučmirtić, kasnije vrsni napadač "Dinama". U međunarodnom plivačkom susretu ekipa "Pafwaga" iz Wrocławia (Poljska) bila je bolja od domaćeg "Šibenika" — gosti su slavili pobjedu sa 73:37 bodova. U vaterpolu "Šibenik" i rečena momčad igrali su 5:5.

Domači su nastupili u sastavu Bogdanović, Stojnić, Balča, Belamarčić, Martinović, Jerković i Dean. Tako je izvjestio Drago Korda. U okviru Dalmatinske nogometne zone "Zmaj" je u Makarskoj teško (5:0) porazio "Rudara" iz Slavonije, za kojeg su igrali Čakić, Čakić, Bukanica, Šikić, Ramljak II, A. Tomic, Bjegović, Dučić, Ramljak I, S. Tomic i Ž. Tomic. (Nastavlja se)

J. VESELIC

IZMEĐU JUČER I DANAS

Dobrovoljac Darko

Darka Bujasa iz poznate športske obitelji s nadimkom Ronteč pasionirani prijatelji športa pamte kao sjajnog skakača u vodu, višestrukog prvaka naše i »one« države. Športaša, na čijim se uspjescima i zaslugama jedno vrijeme alimentirao Plivački klub Šibenik. Manje se, međutim, zna da je Darko profesor tjelesnog odgoja, jedan od 10 najboljih diplomata generacije 1982/83. godine na Zagrebačkom fakultetu. Mladi stručnjak, koji je glatko odbio ponudu da mu Zagreb finansira postdiplomski studij, jer je sve svoje životne planove bio vezao za rodni Šibenik. Samo Darkova rodbina i suborci znaju s koliko je smjelosti spomenuti športaš dočekao Šibenski rujanski rat. Kao pripadnik Vojne policije Hrvatske vojske u rovovima oko vojarni mrske JNA. Kasnije je nosio uniformu kao izviđač. Sudjelovao u borbama na Šibenskom području, akciji »Maslenica«... A što Darko radi danas?

— U doba, kada prosvjetni radnici štrajkaju, ja obilazim Šibenske srednje škole i molim za posao, za kruh. Za posao, koji su dobili oni, koji su diplomirali i nekoliko godina posjele mene. Kad odgovornima spomenem da sam dobrovoljac Domovinskog rata, da sam bio s puškom, dok su drugi radili, gledali me čudno kao da sam nešto kriv. Kao da mi je ta zasluga zapravo hendekep. Znam da je trenutno u školama cijela vlast u rukama ravnatelja, ali ne bi li i njih u »slučajevima« kao što je moj, netko mogao zapitati za »junačko zdravlje«?! — izjadao mi se Darko.

Komentar svega prepustam vama, štovani čitatelji.

Kao nikad je, čini mi se, potrebna podrška Šubićevcu pred subotnjim utakmicu s Mladostom. Kao da je nesretni remi s Marsonijom nagrizao akumulator samopouzdajanja, koje je trener Ivica Matković strpljivo i uspješno punio od svog dolaska na Šibenski travnjak. Sjajni je stručnjak posile susreta reagirao isto tako sjajno: — Pa, ne mogu ni ja uvjek pogoditi! Prihvatom svoj dio krivnje!

Takvu izjavu mogu dati samo treneri od kalibra, uvjereni u ispravnost svog puta. I sve primjedbe, koje je neizravno izazvao nesretni remi, možemo slobodno nazvati »sitičarenjem«. Primjerice, tezu da »Matković zanemaruje domaće igrače«. Dobri poznavatelji prilika u hrvatskom »balunu« dobro znaju da je Šibenik zapravo medu klubovima, koji imaju najviše vlastitih igrača među prvotimcima. Protiv Marsonije su zaigrali Mrčela, braća Bulat, Petković, Petrović i Vuković, a na klupi su sjedili Jurjević i Krečak, dakle, više od pola prvotimaca je sa Šibenskom adresom. Druga je, pak, stvar što upravo mi, Šibenčani (čitat: publiku) ne znamo na pravu način podržati domaće igrače. Zašto se, primjerice, jedva čeka na grešku Petrovića, koji pod Matkovićevom komandom izrasta u korisnog klupskega igrača, a tolerira puno više taktičkih gluposti »stranaca«, to nije baš lako logično objasniti. Illi, to znaju samo Bog i Homo Sebenicus!

Ivo MIKULIĆIN

PETNAESTAK MINUTA S VATERPOLSKIM REPREZENTATIVCEM HRVATSKE RENATOM VRBIČIĆEM

Sa Solarisom do Kupa prvaka

Sjajni Šibenski reprezentativac, najbolji hrvatski i jedan od najboljih europskih sidruna, briljirao je na proteklom SP u Rimu. U razgovoru za naš list Renato Vrbicić ocjenjuje nastup hrvatske reprezentacije na SP, govori o gubitku medalje, o Solarisu, kao i o želji da sa Šibenskim klubom dogura do Kupa europskih prvaka

Uhu Šibenčana ugodno je bilo slušati brojne radio-televizijske komentare o sjajnim igrama Šibenčanina Renata Vrbicića na nedavno završenom svjetskom vaterpolskom prvenstvu u Rimu. Od najboljeg hrvatskog sidruna htjeli smo čuti izravan odgovor, kako su hrvatski reprezentativci proživjeli gotovo traumatično SP. Je li za njega četvrto mjesto u konačnom poretku svjetskih vaterpolskih velesila uspjeh ili neuspjeh? Kada će konačno Hrvatska osvojiti medalju. Tko je kriv što je medalja iskliznula protiv Rusa? Kakva je budućnost Solarisa nakon Vrbicićeva i Tuckova potpisa i dolaska Denisa Šupe? Željeli smo da nam na ta i neka druga pitanja odgovori upravo čovjek, koji je doživio svu tu dimenziju uspjeha i neuspjeha. Sve naša pokušaje da odmah u startu razgovora napravimo visoke tenzije, dobročudni »div« po kratkom je postupku ocjenjujući 4. mjesto na SP, smireno spustio na zemlju:

— Četvrto mjesto na SP u Rimu ogroman je uspjeh za hrvatsku reprezentaciju. Iza nas su velesile: Madarska, koja je na prošlom EP bila druga. Zatim Rumunjska, SAD, Nizozemska. Ne slažem se s ocjenama da je 4. mjesto neuspjeh.

— S.L. Medalja je protiv Rusa izmaka za dlaku, kada će Hrvatska, konačno na najjačim svjetskim premijerama osvojiti medalju?

— Osobno sam prije početka SP mislio da nam medalja ne može izmaknuti. Nismo se nadali fijasku protiv

Španjolaca u startu prvenstva. Bili smo uvjereni da ćemo ih dobiti. Priliku smo propustili i s Rusima u borbi za broncu. Nedostajalo je koncentracije u realizaciji tog igrača više. S druge strane mislim da su Talijani pokazali da su ovog trenutka bez prema u svijetu. Strašno su jaki fizički, kompaktni. Igraju kao ekipa 5-6 godina zajedno, što je strahovito važno. Znaju se u dušu.

Š.L. Mnogi prebacuju Siliču starodenjan način igre. Slično je zaključio i Grgo Renje, trener Solarisa. Što zapravo reprezentaciji nedostaje ovog trenutka?

— Silič je u svakom slučaju vrhunski stručnjak. Puno je bilo zlih jezika za vrijeme prvenstva u Rimu. Poglavitno su strelice stizale iz riječkih listova. U stilu — Štrif je uzeo mjesto Glavana (Primorje). Nedostaje nam jedan čvrsti šuter. Imamo Šimencu ali nedostaje nešto još razorniji. Čovjek koji je u stanju uzeti tu zadnju loptu i sam riješiti utakmicu.

Š.L. Svi su mediji dijelili ogromne komplimente na račun igre Renata Vrbicića. Postali ste zvjezda?

— Znate, vaterpolo je ekipni sport. Da nije bilo mojih suigrača i dobrih lopati ja ne bih ništa napravio. Svi su zaslužni za moje dobre igre. Postigao sam 10 golova na SP. Sesnaesti sam na listi svjetskih strijelaca. Zadovoljan sam, a tko, recite mi ne bi bio.

Š.L. Dogodine slijedi Beč, nastup

na EP, kakve su šanse reprezentacijske?

— Sada je najavačnje zadržati sve igrače na okupu. Na nekim pozicijama treba ojačati konkurenčiju. Neka se i pet igrača bori za jednu poziciju. To bi značilo da ćemo imati pravi izbor u kvaliteti. Rezultat na EP? Teško pitanje. Sve je otvoreno. Najviše se bojam Talijana i Madara. Oni će se vjerojatno tući za zlato. Za treće mjesto: mi, Španjolci, Rusi i Amerikanci.

Š.L. Vratimo se domaćim temama, produžili ste jednogodišnju vjernost Solarisu. Jeste li zadovoljni?

— Prezadovoljan sam. U svom sam klubu, gradu, sa svojom publikom. Više mi ne treba.

Š.L. Čujemo imate grdnih problema s bazenom, trenirate u moru?

— Mijenjaju dno bazena. To već traje dva mjeseca, a ništa nije gotovo. Istina, vježbamo u moru, i na suhom. Vjerujem da je naša uprava svjesna delikatnosti tog problema i da će ga uskorije riješiti.

Š.L. Solaris lani — Solaris ove godine?

— Igrački smo jači nego lani. Vratio nam se Denis Šupe iz Opatije. Svoj potpis staviti će uskoro i moj brat Rato Vrbicić. Što se iskustva tiče, ekipa smo kojoj iskustva u ovom trenutku ne manjka.

Š.L. Znači li to da je Solaris ove

UKRATKO IZ ŠPORTA

«Slobodna plovdba» u kvalifikacijama

Porazom u posljednjem 18. kolu prvenstva južne skupine Prve HBL od Metkovića 5:13 na Šibenčevcu, bočari »Slobodne plovidbe« zauzeli su sa 118 bodova posljednje mjesto na tablici. Prvak je »Nada« iz Splita sa 196. Slobodna plovdba zajedno s Makarskom, Cavtatom i Orkanom iz Dugog Rata, te predstavnicima Druge i prvečice Treće lige ide u kvalifikacije za popunjavanje nove jedinstvene Druge lige — skupine Jug.

Pobjeda »Sv. Mihovila« u gostima

Održano je 15. kolo Regionalne bočarske lige Šibenik — Zadar — Pag. Šibenski »Sveti Mihovil«, predio je ugodno iznenadenje pobijedivši ekipu Vira u gostima. Rezultati: Mladost — Zadar 12:4, Vir — Sveti Mihovil 7:9 i Billi Brig — Vodice 12:4. Brodarica je bila slobodna, dok je susret Ilirija — Solaris odgođen. U poretku vodi Brodarica sa 157, slijede: Solaris 135, Billi Brig 133, Mladost 122, Vir 111, Zadar 86, Vodice 83, Sveti Mihovil 79 i Ilirija sa 40 bodova. U 16. kolu što je na rasporedu u nedjelju, 25. rujna s početkom u 9 sati sastaju se: Zadar — Ilirija, Solaris — Billi Brig, Vodice — Vir, Sveti Mihovil — Brodarica. Slobodna je Šibenčka Mladost.

Počelo prvenstvo Treće HNL

Nakon duge neizvjesnosti konačno je krenulo prvenstvo Treće HNL. U derbiju 1. kola biogradski je »Primorac« svladao »Hajduka« iz Pristega rezultatom 3:0. Većko iznenadenje u startu prvenstva priredili su nogometni Šibenski »Svetog Mihovila« koji su u Šukošanu svladali Zlatnu Lu-

ku s 2:0. Nogometni Vodica i Bibinjani odigrali su u Vodicama bez pobjednika 1:1. Međutim Vodilčani su najavili žalbu, zbog kako Ištliču neregularne registracije Jurice Lislice za Bibinjane. Drniški DOŠK odgodio je susret 1. kola sa Debreljakom, radi gostovanja u Slovačkoj, dok je skradinski SOŠK u ovom kolu bio slobodan. U 2. kolu sastaju se: Nova Zora-Zlatna Luka, Primorac — DOŠK, Debreljak — Arbanasi, Sv. Mihovil — Polača, SOŠK — Hajduk, Sloboda — Vodice. Bibinjani su slobodne. Svi susreti, igraju se u nedjelju 25. rujna.

Startale kuglačice

Kuglačice »Sibenke« članice Druge HKL-jug, započele su ovog vikenda pripreme za novu sezonu. Pod vodstvom trenera Boška Kerlića, cilj je povratak u elitno hrvatsko kuglačko društvo. Na prvoj proviziji nisu se pojavile tri igračice: Kunčić, Karega i Čekić koja je u Italiji. Istodobno Šibenčanke su ojačale dolaskom Mihailevićeve iz Splita i Golubovićeve iz Zadra. Pripreme se odvijaju na automatskoj kuglani Šibenčevac. Trener Kerlić u novoj sezoni računa na ove igračice: Jurković, Barić, Beer, Antić, V. Mišić, Samardžić, Budimir, Mihailević i Golubović.

Vratio se Musić

Željko Musić, igrač KK »Galeb DG« koji je proteklu sezonu igrao u Podravcu iz Đurđevca, vratio se ponovno u redove matičnog kluba. Njegovim dolaskom ekipa trenera Mira Kotarca znatno je ojačana uoči novog prvenstvenog starta. Procjene govore da je »Dalmagradnja« kako se blvši Galeb sada zove, u ovom trenutku jača od prošlogodišnjeg Lidera, trogirske Šiboprometa, kojeg su napustila trojica ponajboljih igrača. Znači li to da je »Dalmagradnja« najveći favorit prvenstva A-2 lige, saznat ćemo uskoro.

R. TRAVICA

TENIS

Turnir na Šubićevcu

Sportsko-rekreacijski teniski centar »Šibenik« i TK »Šubićevac«, sukladno kalendaru HTS-a, organiziraju na Šubićevcu teniski turnir za mladež do 14 godina, od 24. do 26. rujna. Prema propozicijama mečevi se igraju u dva dobivena seta, tie-break u svim setovima. Sudionici turnira bit će podijeljeni u dvije skupine. Prvu skupinu natjecatelja sačinjavat će dječaci do 14 godina, a drugu djevojčice takoder do 14 godina. Pobjednici će biti nagradeni vrijednim sportskim nagradama. Vrhovni sudac i delegat turnira je Vedran Štrkalj iz Šibenika.

Priredački odbor turnira kojeg čine članovi I.O. TK »Šubićevac« poziva ovom prigodom djecu, roditelje i sve ljubitelje tenisa da se u što većem broju odazovu turniru.

J. PAPEŠA

ODBOJKA

Šibenčani položili reprezentativni test

Na test-treninzima za odabir juniorke odbojkaške reprezentacije Hrvatske, što su sredinom prošlog mjeseca održani u Zagrebu, sudjelovala su i trojica Šibenčana. To su Gordan Slavica, Hrvoje Slavica i Nino Vukorepa. Oni su pokazali vrlo dobre rezultate, ali zbog starosne dobi nisu uspjeli ući u juniorsku reprezentaciju. Ipak, zbog kontinuiteta juniorskog sastava ovoj trojici Šibenčanskih odbojkaša ponutan je angažman u HAOK Mladost iz Zagreba. Ponuda je prihvaćena, a Gordan, Hrvoje Slavica i Nino već se nalaze u Zagrebu. Tamo pohađaju školu uz redovite treninge. Tako će za koju godinu i Šibenčani zigrati u juniorskoj reprezentaciji Hrvatske.

M.K.

LEON TRADE

Modna agencija "LEONA"

TEČAJ ZA MANEKENE I FOTOMODELE

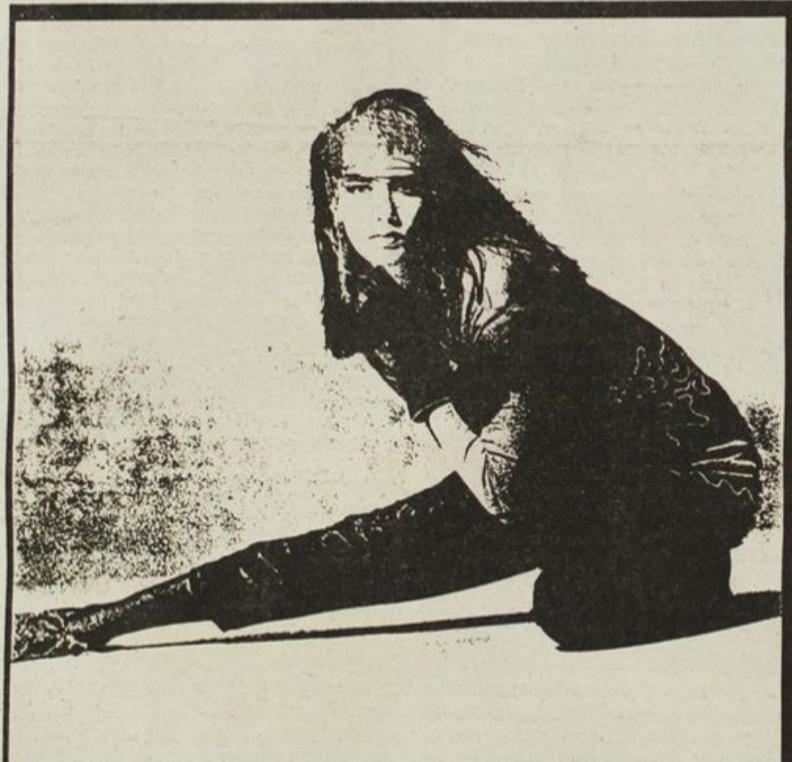

Tečaj počinje 8.10.1994. godine i traje dva mjeseca.

Prijave u agenciji "LEON TRADE" na I. katu Krešimirovog doma svaki dan osim subote i nedjelje od 18,00 do 20,00 sati.

Sve informacije na telefon

AEROBIC

• ZA DJEVOJKU I ŽENE STARJE OD 15 GODINA •

Prijave i uplate u agenciji "LEON TRADE" na I. katu Krešimirovog doma svaki dan osim subote i nedjelje od 18,00 do 20,00 sati.

Sve informacije na telefon

INICIJATIVNI ODBOR UDRUŽENJA INFORMATIČARA ŽUPANIJE ŠIBENKE

OBAVIEST

Pozivamo sve informatičare Županije Šibenske, kao i sve one koji su zainteresirani za informatiku i kompjutorsku tehniku da dođu na osnivačku skupštinu Udruženja informatičara Županije Šibenske, koja će se održati 28. rujna (u srijedu) 1994. godine, u Krešimirovu domu Šibenik, s početkom u 18,00 sati.

Nakon konstituiranja Udruženja informatičara, Hrvatski savez informatičara u suradnji s Turističko-ugostiteljskom školom poziva vas na INFORMATIČKU TRIBINU, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i prosvjete, Zavoda za školstvo i Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Za inicijativni odbor:
Krsti Spahija, profesor
predsjednik

MALI OGLASI

Tel. 35-600

PRODAJEM trosobni stan na Njegoševu trgu. Javiti se na telefon 38-353.

REGISTRACIJA svih vrsta poduzeća (domaća, mješovita, zadružna, strana) vodenje knjigovodstva i svih poslovnih knjiga za sve vrste poduzeća, zadruga i samostalnih radnji te vodenje svih vrsta poreza. Telefon 059/25-595.

POVOLJNO prodajem visoku kadu dugu 120 cm. Cijena je povoljna. Također prodajem 100 komada uložaka — isplina za betonske gredice, po povoljnoj cijeni. Javiti se na adresu: Miroslav Živković, Put Vatroslava Li-

sinskog 41, Vodice (u blizini hotela "Imperijal"), od 16 do 18 sati.

PRODAJEM teren u Bilicama s urbanističkim uvjetima, površine 550 četvornih metara za 7500 DEM. Nazvati svakim danom u jutarnjim satima na telefon 27-162.

POVOLJNO prodajem grožđe. Informacije na telefon 38-937.

IZNAJMLJUJEM lokal u Vodicama, veličine 205 četvornih metara (sastoji se od tri dijela-prostorije). Lokal se nalazi u Ulici Venca Vlahova i pristupačan je dolaz s ceste. Pogodno za sve vrste djelatnosti. Telefon 43-459.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćer: Stipe i Karmela Bačić, Mladen i Maja Skorić (blizanke), Tonći i Živana Klarić, Damir i Vedrana Živković, Darko i Marijana Vrančić, Josip i Vedrana Grubišin, Novica Ljubičić i Natalija Slijepko, Dragan i Irena Mrković, Ante i Veronika Bačelić, Dane i Katica Vučak, Ivan i Ana Saratlija, Branko i Nediljka Peran, Darko i Dubravka Jurčić.

Dobili sina: Milivoj i Dijana Crnica, Zoran Škugor i Biljana Kronja, Ivica i Slavica Trošić, Marinko i Nevena Petrić, Mile i Ankica Gojanović, Stanko i Dragica Čirjak, Antonio i Kristina Erceg, Darko i Jasmina Grgurić, Ivan i Zdenka Bašić, Ivica i Vjerica Buvinić, Josip Perica i Sabina Jašarević, Predrag i Mirjana Dobrijević, Marijan i Elvira Blatačić, Zdravko i Zora Gović, Davor i Ana Gruja, Ante i Davora Babić.

ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

SLOBODNA RADNA MJESTA

»HRVATSKE ŠUME«, Šumarija Šibenik

- 2 lugara na određeno vrijeme 3 mjeseca
- srednja šumarska škola
- mjesto rada: Dubravice i Danilo

ROK OGLASA: 24. 9. 1994.

HTP »SOLARIS« p.o.

- fizioterapeutska sestra
- 1 izvršitelj, određeno vrijeme
- SSS, škola za fizioterapeutu

preko jedne godine radnog iskustva

ROK OGLASA: 28. 9. 1994.

»JADRANSKA BANKA« d.d. Šibenik

- ADMINISTRATOR

- 1 izvršitelj, neodređeno vrijeme
- ekonomska škola ili opći smjer
- 1 god. radnog iskustva

znanje daktilografije

ROK OGLASA: 28. 9. 1994.

Centar za socijalni rad Ispostava Drniš

- dipl. pravnik
- 1 izvršitelj, određeno vrijeme
- pripravnik
- pravni fakultet

ROK OGLASA: 28. 9. 1994.

DOS d.o.o. Šibenik

- referent osiguranja pripravnik
- 1 izvršitelj, određeno vrijeme
- VSS, dipl. pedagog

ROK OGLASA: 28. 9. 1994.

ODVJETNIK MILJENKO ĐURĐEVIĆ ŠIBENIK

● ODVJETNIČKI VJEŽBENIK

- 2 izvršitelja na određeno vrijeme, pravni fakultet

ROK OGLASA: 28. 9. 1994.

»POLIPLAST« d.d. Šibenik

- PREDRADNIK PLETIONICE I TKAONICE

- 1 izvršitelj na određeno vrijeme
- strojarski tehničar

● DJELATNIK EXTRUZIJE POGON 2

- 1 izvršitelj na određeno vrijeme
- strojarski tehničar

● DJELATNIK TISKARE

- 1 izvršitelj na određeno vrijeme, kemijski ili graf. tehničar

● DJELATNIK TKAONICE I PLETIONICE

- 7 izvršitelja na određeno vrijeme
- pletać ili tkalac

ROK OGLASA: 29. 9. 1994.

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA, DP

»ELEKTRA« ŠIBENIK

- VODITELJ ODJELA 4

- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

VSS, elektrotehničko usmjerenje

— 5 godina radnog iskustva

vozački ispit »B« kategorije

- VODITELJ REFERADE 5

- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

VSS ekonomsko usmjerenje

vozački ispit »B« kategorije

- ELEKTROMONTER U ODJELU ZA MJESENE UREDAJE

- 2 izvršitelja na neodređeno vrijeme

KV elektroprivredne, 1/4 godine rad.

iskustva

vozački ispit »B« kategorije

- VODITELJ ODJELA 2

- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

VSS tehničko usmjerenje

— 4 godine radnog iskustva

vozački ispit »B« kategorije

- ELEKTROMECHANICAR U BAŽDARNICI

sinskog 41, Vodice (u blizini hotela "Imperijal"), od 16 do 18 sati.

PRODAJEM teren u Bilicama s urbanističkim uvjetima, površine 550 četvornih metara za 7500 DEM. Nazvati svakim danom u jutarnjim satima na telefon 27-162.

POVOLJNO prodajem grožđe. Informacije na telefon 38-937.

IZNAJMLJUJEM lokal u Vodicama, veličine 205 četvornih metara (sastoji se od tri dijela-prostorije). Lokal se nalazi u Ulici Venca Vlahova i pristupačan je dolaz s ceste. Pogodno za sve vrste djelatnosti. Telefon 43-459.

OBAVIEST O SMRTI
Dana 21. rujna 1994. godine preminula je naša draga teta

MIRKA ĆIĆMIRKO

pok. Tome

rod. 1920.

Posljednji ispraćaj bio je 23. rujna 1994. na gradskom groblju Kvanj. Ožalošćeni njeni: Jadranka, Nikica, Franka, Danijela, Niko, Marina, Dražen, Marino i Andro. Počivala u miru Božjem.

SPOMEN

VJEKOSLAV BALIN

25. IX. 1965.

— 25. IX. 1994.

Suze su presušile, ali sjećanje nije izbljedjelo. Dok je nas ti si s nama. Tvoji najmiliji

U SJECANJE
na dragog prijatelja

JELENKO BRNIĆ — BOĆE

19. III. 1994.

— 19. IX. 1994.

Dublje od mora,
Bile su tvoje oči
Koje sad zauvijek snivaju
Veće od hrđi
Bilo je srce tvoje
Koje sad kuca u nama
Pogled je tvoj
govorio više od riječi
A on se nikad ne zaboravlja.
Uvijek si i
Svugdje u našim mislima.
Prijateljice: Bilja i Ana

U SJECANJE

KARMELA TROJAN

pok. Alfreda

rod. Martinis

27. IX. 1980.

— 27. IX. 1994.

Draga bakice, četraest dugih godina nisu u meni izbrisale tvoj lik. Uvijek te se sjeća unuk Franje s obitelji.

»ČEMPRESI«

Javno komunalno poduzeće za obavljanje pogrebnih usluga, Gradsko groblje »Kvanj«

- Pruža kompletne pogrebne usluge, izrađuje svježe vjence i bukete, pribavlja svu kompletну dokumentaciju za sahranu i obavlja sve ostale usluge za pogreb uz najpovoljnije cijene
- Pogodnost plaćanja čekovima u više rata

Telefoni: 33-124, 32-992, 39-700 i 35-966

KRONIKA

Gradska odbor HDZ-a Drniša zaključio je da Hrvatska ni pod kakvim uvjetima ne smije pristati na prodjelenje mandata UNPROFOR-u ako se ne precizira datum povratka prognačnika i za to ne osigura jamstvo VS Ujedinjenih naroda. Prognanici nisu izgubili nadu u povratak i podržavaju hrvatsku Vladi u njenim nastojanjima za mirnom reintegracijom okupiranih područja, no beskonačno se ne može čekati na povratak niti se mirno može gledati maltretiranje preostalih Hrvata u Drnišu, cijeni drniški HDZ.

Povjerenik hrvatske Vlade za Knin Petar Pašić uputio je pismo Vladimиру Šeksu, potpredsjedniku Vlade RH, u kojem ga upozorava na stambene probleme i probleme deložacija kninskih prognanika. Dio kninskih Hrvata izvršio je zamjenu svojih stanova temeljem Zakona o zamjeni stanarskih prava, no u posljednje se vrijeme iz tako zamjenjenih stanova prognanici deložiraju. Vladino povjerenstvo za Knin, piše Petar Pašić, smatra da je Hrvatska cijelovito država te da su njeno vlasništvo i stanovi na kninskom području. Podsećajući Šeksu na sastanak prije godinu dana održan u Javnom pravobranitelju na kojem je zaključeno da nema deložacija iz tako zamjenjenih stanova, Pašić ga molí da se na istoj razini ponovo organizira sastanak kako bi se postiglo pravedno rješenje i umirla bojan kod prognanika koji žive u zamjenjenim stanovima.

• • •

Mali dioničari TEF-a osnovali su svoju Udrugu kako bi bolje zaštitili svoja prava manjinskog vlasnika. Na osnovačkoj skupštini izabrani je Upravni odbor čiji će predstavnik u Upravnom odboru d.d. TEF-a biti Dinka Vukičević.

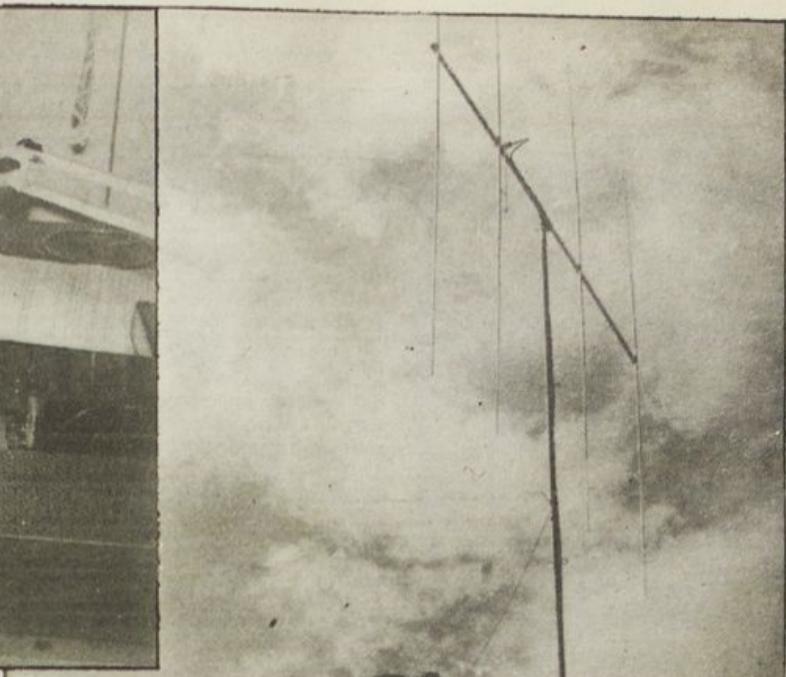
• • •

Prognanici privatno smješteni u Županiji od četvrtka po osobi dobivaju 200 umjesto dotadašnjih 320 grama kruha. Smanjenje se nije moglo izbjegći jer dodatnih izvora za osiguranje brašna osim EZ koja je utvrdila normativ, nema, tvrdi Hrvoje Ostojić, voditelj Regionalnog ureda za prognanike u Šibeniku.

• • •

Murter je napustila i posljednja ovosezonska skupina gostiju iz Slovačke. Njih stotinjak ugodno je u posljednjoj smjeni provelo 10-dnevni boravak. U najposjećenijem turističkom mjestu Županije Šibenske, ovog ljeta boravilo je oko 2600 Slovaka. Oni su u hotelskom i privatnom smještaju ostvarili ukupno 23.000 noćenja. Rezultat je to suradnje murterske »Slanice« i slovačke turističke agencije »Tv-Holiday« iz Banske Bystrice. Osim Slovaka, Murter je ove sezone bio posjećen gostima iz Madarske. U autokampu »Slanica« njih 355 provelo je ljetni odmor. U Murter su došli posredstvom agencije »Meridian« iz Budimpešte. Uz strane: Slovake i Madare, u spomenutoj je kampu ljetovalo i 110 domaćih gostiju. Nažalost, rijetki su bili gosti iz Zapadne Europe. Svega tri gosta iz Njemačke ljetovala su u tom kampu.

L. Milišić

Dijana Lambaša, jedina "ženska modulacija" na CB natjecanju "Obadva '94". Hoće li ostvariti vezu s Brazilom?

NATJECANJE RADIO-KLUBA »ŠIBIĆEVAC« »OBADVA '94«

Glas Dijane Lambaše sve je uključene na gradanskom radio-amaterskom valu upozorio da je protekle subote otpočelo natjecanje CB Radio-kluba "Šubićevac" u povodu 3. godišnjice junačke obrane Šibenika u domovinskom ratu. Toga dana šibenski su se CB-aši uključili u svehrvatsko natjecanje u ostvarivanju veza na tzv. "gradanskem valu" — a to je za njih prava fešta, trenuci kada vrije krv i kada njihov hobij pokazuje sve mogućnosti i tehnike, i operatora. Natjecanje se zvalo "Obadva '94.", a svima koji su stajali sa strane možda je tek tada postalo jasno od kakve je pomoći i koristi taj hobij zaljubljenika u male radio-stанице i razgovore s kolegama na svim stranama svijeta.

CB-aši su jedni od prvih radio-njihovih stanica malo toga može izmaći, pa su, kada je bilo "najgušće" satima komunicirali na "bandu" i javljali o svemu što su vidjeli kod neprijatelja. I inače, od neprocjenjive su koristi u svakoj zgodni i nezgodni, ali je ipak cilj svakoga od njih uspjeti ostvariti komunikaciju sa što udaljenijom točkom na zemlji.

Recimo, Dijana Lambaša u CB krugovima zabilježena je pod Šifrom Kastor jedan, i na ovome je proteklome natjecanju bila jedina ženska modulacija, kako se to kaže. Ovim se hobijem bavi već osam godina, a kao i svim drugim kolegama, vrhunac je na natjecanju

nju postići što više tzv. DX-veza, veza s drugim državama. Njena je najdalja komunikacija bila sa Švedskom, pa Afrikom...

Osobna joj je želja — razgovarati s Amerikom. Konkretno, s Brazilom i Argentinom. Na natjecanju CB-aša nema pobednika, nema 2. i 3. mesta — nagrada je uspostaviti što više dalekih veza, za što kolege, koji uvek slušaju na kanalu, kasnije daju potvrdu - kes-el karticu. U najkraćem, na natjecanju "Obadva '94.", četvrtnaest

Antenu je trebalo podignuti na 125 metara visoko brdo Raduč kod Murtera. Veteran Damir Vukšić kaže: "Svakim danom sve je više članova kluba. Građanski val postao je drag i blizak ljudima!"

je sudionika do nedjelje u 20 sati ostvarilo 450 veza. A dogodilo se i to da je jedan radio-amater, neprijavljen na ovogodišnjem natjecanju, sjeo za radio-stanicu i iz prve dobio Švedsku!

B.P.
(Snimio: V. POLIĆ)

KLAPA "JADRIJA" NASTUPILA U KÖLNU

VEČER U ŠIBENSKOM »MOTU«

Proteklog petka sve hrvatske udruge u Kölnu priredile su oproštajnu večer od fra Josipa Bebića, župnika Hrvatske katoličke misije u Kölnu, koji nakon osam godina službovanja odlazi na dužnost u München. Tom prigodom nastupila je i klapa "Jadrija", inače dugogodišnji gost Hrvatske katoličke misije i kolskih Hrvata, a ispred Županije Šibenske fra Jozi Bebiću zahvalio se predsjednik Županijske skupštine An-

te Mikulandra poklonivši mu, u ime zahvalnosti za pomoći Šibeniku tijekom rata, skulpturu Ale Guberine i knjigu pjesama Vinka Nikolića. Uklapu "Jadrija" na večeri u Kölnu nastupili su i Miroslav Škoro sa sastavom "Ravnice", folklorna skupina plesača dalmatinskih narodnih plesova iz Kölna, te pijanist i skladatelj Silvio Foretić. Oproštajnoj večeri od fra Josipa Bebića bio je načoran i veleposlanik RH u Njemačkoj Ivan Ilić sa suradnicima, a predstavljena je i knjiga njemačkoga dominikanca Dietharda Zilsa, koji piše poeziju i na hrvatskome, "Hodočasnici riječi". Večer, koja je, prema riječima voditelja klape "Jadrija" Ive Lakoša protekla u Šibenskom "motu" organizirali su Branko Marić i Stipe Grubišić. Šibenčani su sutradan bili gosti kod Srećka Gracina, Primoštenca nastanjenog u Bonnu, i vlasnika uglednoga restorana "Primošten".

Naposljeku, da sve ostane u "šibenskom motu", svim župljanim Gospe vanka Grada stižu pozdravi od nekadašnjega župnika fra Marka Bralića, koji će u Hrvatskoj katoličkoj misiji zamjeniti fra Jozu Bebića.

B.P.

**POBJEDNIČKA
LENTA
ANDREJE
ŠTROPIN**

"Kraljica Dalmacije" izabrana je u Šibeniku minulog tjedna, ali iz tehničkih razloga nismo mogli objaviti snimku trenutka kada je svima lagnulo, nakon cijelovečernjeg iščekivanja. Žiri je odlučio da je najljepša među lijepima Splitčanka Andreja Štropin porijeklom iz Jezera, inače devetna-

estgodisnja manekenka, a njena druga pratilja Ivana Baranović, maturantica iz Šibenika i njena kolegica s modnih pista. Prva pratilja je Ana Grabić iz Zadra, sedamnaestogodišnja balerina. Tako se, na opće zadovoljstvo, ljepota podijelila na tri najveća dalmatinska grada, bez suvišnoga raspravljanja o ukusima. Ali, posla ima još: izbor za "Kraljicu Dalmacije" uvjet je za konkurenčiju u izboru "Kraljice Hrvatske", i dalje, za "Kraljicu svijeta" ... Svakako, navijamo za Andreju...

POGLAVARSTVO GRADA PRIHVATILO PRIJEDLOG UGOVORA GRADA I LUKE O GRADNJI TRAJEKTNOG PRISTANIŠTA U SUGLASJU S DRŽAVNOM POLITIKOM

Gradsko poglavarstvo na sjednici u ponедjeljak prihvatio je prijedlog ugovora između Grada i poduzeća "Luka", koji utvrđuje izgradnju trajektnog pristaništa u Šibeniku, i o čemu će konačnu odluku donijeti Gradsko vijeće.

Osim izgradnje trajektnog pristaništa, članici ugovora govore i o nastavku radova na već postojećoj cesti u "Luci" i njezinom spoju s tehničkim cestom, te podizanju višenamjenskog objekta, što je najpraktičnije spajanje lučkog prostora i željezničkog platoa. Ugovor ustvari, formalno rješava nedavno započete radove na demontiranju skladišta na gatu Vrulje, a predviđa i zahtjev "Luke" o kreditu od 2 milijuna DEM, kojega bi trebala odobriti Hrvatska kreditna banka za obnovu.

Oko ugovora s "Lukom" raspravljalo se i u Izvještaju o radu Poglavarstva i gradonačelnika u posljednjih 16 mjeseci, koji je izrađen na zahtjev grupe oporbenih zastupnika u Gradskom vijeću. Osnovno pitanje upućeno gradonačelniku Šupuku bilo je u kojoj mjeri tzv. "problematska karta", ustvari karta s učitanom novom konceptcijom razvoja Šibenika, smije sputavati rad na izdavanju građevinskih dozvola? A. Šupuk je odgovorio da se najnovije smjernice Vlade RH u vezi sa zagadivačima na Jadranu poklapaju s odrednicama na karti, koja s time, na zadovoljstvo, postaje smislijenim dijelom državne politike.

B.P.